ABC Certified

REG NO. 3833

روزاني

سنڌيار

ايڊيٽر: اعجاز مهر

سکر

www.dailysindhyar.com

sindhyarskr@gmail.com

(جلد 02) جمع 17 نومبر 2023ع بمطابق 02 جماد الاول 1445ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 171

پي ٽي آءِ عام چونڊون عدليه جي نگراني ۾ ڪرائڻ لاءِ درخواست داخل ڪري ڇڏي

پي ٽي آءِ طرفان درخواست ترجمان معظم بٽ ايڊووڪيٽ داخل ڪئي، آرٽيڪل 218 ٽري تحت صاف شفاف ۽ غيرجانبدار چونڊيون ڪرائڻ لازمي آهي : درخواست جو متن

ڪي پي جي گورنر ۽ نگران صوبائي حڪومت جي آئيني حيثيت پڻ تڪراري ٿي وئي جڏهن ته تحريڪ انصاف کي صوبي ۾ سياست جا هڪ جيترا موقعا نه پيا ڏنا وڃن

پي ٽي آءِ کي صوبي ۾ جلسا ۽ ڪنوشن ڪرڻ جي به اجازت ناهي ۽ پارٽي جي مرڪزي، صوبائي ۽ مقامي قيادت گرفتاريا ڪيسن کي منهن ڏئي رهي آهي

نگران حڪومت غير جانبدار ناهي رهي پر پي ٽي آءِ مخالف آهي، موجودا گورنر جي موجودگي ۾ شفاف چونڊن جو امڪان ناهي جڏهن ته اليڪشن ڪميشن به چونڊن جي اعلان ۾ غيرآئيني دير ڪئي

گورنر کي شفاف اليڪشن ڪرائڻ واري عمل ۾ مداخلت کان روڪيو وڃي، صوبي ۾ صاف ۽ شفاف چونڊون جديشل آفيسرن جي نگراني ۾ ڪرايون وڃن

پشاور (م ڊ) پاڪستان تحريڪ انصاف (پي ٽي آءِ) خيبرپختونخوا ۾ عام چونڊون عدليه جي نگراني ۾ ڪرائڻ لاءِ پشاور هاءِ ڪورٽ ۾ درخواست داخل ڪري ڇڏي. پي ٽي آءِ طرفان درخواست ترجمان معظم بٽ ايڊووڪيٽ داخل ڪئي، جنهن ۾ موقف اختيار ڪيو ويو آهي ته آرٽيڪل 218 ٽري تحت صاف شفاف ۽ غيرجانبدار چونڊيون ڪرائڻ لازمي آهي. درخواست ۾ موقف اختيار ڪيو ويو آهي ته ڪي پي جي گورنر ۽ نگران صوبائي حڪومت جي آئيني حيثيت پڻ تڪراري ٿي وئي جڏهن ته تحريڪ انصاف کي صوبي ۾ سياست جا هڪ جيترا موقعا نه پيا ڏنا وڃن. درخواست ۾ جاچايو ويو آهي ته پي ٽي آءِ کي صوبي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

اسلام آباد: نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

انٽر بئنڪ ۽ اوپن مارڪيٽ ۾ ڊالر سستو ٿي ويو

ڪراچي (م ڊ) انٽربئنڪ ۾ پاڪستاني رپئي جي ڀيٽ ۾ آمريڪي ڊالر جي اڏام کي بريڪ لڳي وئي. انٽربئنڪ ۾ ڪاروبار دوران ڊالر جي قيمت ۾ 2 رپيا 14 پئسا سستو ٿيو. بعد ۾ ڪاروبار جي پڄاڻي تي انٽربئنڪ ۾ ڊالر جو اگهه 76 پئسا گهٽجي 287.38 رپين جو ٿي ويو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

پيپلزپارٽي محروم طبقن جي پارٽي آهي هن پارٽي جو تعلق عوام سان 3 نسلن کان آهي: بلاول

صوبي جا سمورا مسئلا حل ڪري ڏيکارينداسين، موقعو مليو ته ايندڙ پنج سالن دوران پگهارون ٻيڻيون ڪنداسين، پ پ عوام جي خدمت ڪئي آهي: پ پ چيئرمين

ڪنهن کي ٻيو يا چوٿون وزيراعظم بڻائڻ بدران ان کي وزيراعظم بڻايو جنهن کي موقعو نه مليو آهي، ملڪ کي نئين سياست ۽ نئين قيادت جي ضرورت آهي

ٻيون پارٽيون پراڻي سياست ۾ لڳل آهن، هڪ نظريو ۽ منشور هجڻ گهرجي جيڪو پيپلز پارٽي وٽ آهي، اسان کي پراڻي سياست ۽ پراڻن سياستدانن کي گهر ويهارڻو پوندو

پيپلزپارٽي وٽ غربت جي خاتمي جو وسيع پلان آهي، اسان اهڙا منصوبا آڻينداسين جنهن سان هر طبقي کي فائدو پهچندو، خيبر پختونخواه جو عوام اسان کي ووٽ ڏئي

عوام نفرت ۽ ورهاڱي واري سياست کي رد ڪري ڇڏيو آهي، مهانگائي ۽ بيروزگاري سبب عوام پاڻ کي اڄ لاوارث سمجهي رهيو آهي، پيپلزپارٽي عوام جي وارثي ڪندي

عوام کي سڀ کان وڏيڪ روزگار اسان جي دور ۾ مليو، پ پ وٽ پلان آهي ته عوام کي ڪيئن رليف ڏياري سگهون ٿا: بلاول جو ايبٽ آباد ۾ ورڪرز ڪنوشن کي خطاب

ايبٽ آباد (م ڊ) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته ٻيون پارٽيون پراڻي سياست ۾ لڳل آهن، هڪ نظريو ۽ منشور هجڻ گهرجي جيڪو پيپلز پارٽي وٽ آهي. اسان کي پراڻي سياست ۽ پراڻن سياستدانن کي گهر ويهارڻو پوندو. ايبٽ آباد ۾ ورڪرز ڪنوشن کي خطاب ڪندي پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته ڪنهن کي ٻيو يا چوٿون وزيراعظم بڻائڻ بدران ان کي وزيراعظم بڻايو جنهن کي موقعو نه مليو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

ايبٽ آباد: پيپلزپارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ورڪرز ڪنوينشن کي خطاب ڪري رهيو آهي

وزيراعظم ۽ گهرو وزير سميت وفاقي وزيرن جي اثاثن جا تفصيل سامهون اچي ويا

وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ 4 ڪروڙ 81 لک 82 هزار 580 رپين جي اثاثن جو مالڪ آهي : ميڊيا رپورٽ

شمشاد اختر ڪراچي ڊي ايڇ اي فيز 6 ۾ 40 لک رپين جي گهر ۽ ڊي ايڇ اي ۾ 1 پلاٽ جي قيمت 25 هزار ظاهر ڪئي

نگران وفاقي گهرو وزير سرفراز بگٽي جي سامهون آيل اثاثن جي تفصيلن موجب هن وٽ ملتان ۾ 2 ڪينال جو گهر آهي

اسلام آباد (م ڊ) نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ، ناڻي واري وزير شمشاد اختر ۽ وفاقي گهرو وزير سينيٽر سرفراز بگٽي سميت ڪيترن ئي وفاقي وزيرن جي اثاثن جا تفصيل منظر عام تي اچي ويا آهن. ميڊيا رپورٽس موجب وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ 4 ڪروڙ 81 لک 82 هزار 580 رپين جي اثاثن جو مالڪ آهي، هن وٽ 20 ايڪڙ وراثتي زرعي زمين به آهي جنهن جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

ڪراچي: پ پ پارليمينٽيرينز جي صدر آصف علي زرداري سان ايم ڪيو ايم جو وفد ملاقات ڪندي

صدر جا فوج ۽ عمران خان جي لاڳاپن بابت ڇرڪائيندڙ انڪشاف

عدليا، انتظاميه ۽ سياسي اڳوان چونڊن وقت سر ڪرائڻ تي متفق آهن : صدر عارف علوي

اتفاق راءِ سان اليڪشن جي تاريخ تي سپريم ڪورٽ کي ساراهيان ٿو

نواز شريف وزيراعظم چونڊيو ويو حلف جون گهرجون پوريون ڪندس

اسلام آباد (رپورٽر) صدر ڊاڪٽر عارف علوي انڪشاف ڪندي چيو آهي ته فوج ۽ پي ٽي آءِ چيئرمين وچ ۾ ڏاهه ۾ ناڪامي جا ڪيئي ڪارڻ هئا جڏهن ته پي ٽي آءِ چيئرمين جي اليڪشن ۾ شموليت وارو فيصلو عدالت ۾ آهي، پرڏيهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

صدر ڊاڪٽر عارف علوي

2 لک کان وڌيڪ غيرقانوني افغان پناهگيرن جي واپسي ٿي چڪي آهي: پرڏيهي وزارت

31 آڪٽوبر تي ڊيڊ لائين ختم ٿيڻ کان پوءِ غيرقانوني افغان پناهگيرن جي ملڪ واپسي جو سلسلو جاري آهي : ممتاز زهرا بلوچ

هينئر تائين 2 لک 28 هزار 574 غيرقانوني افغان پناهگير پنهنجي شهرن طرف واپس وڃي چڪا آهن

پاڪستان جي حڪومت غيرقانوني طور تي پاڪستان ۾ رهندڙ پرڏيهين جي محفوظ واپسي جي لاءِ عملي قدم کنيا آهن

اسلام آباد (م ڊ) پرڏيهي وزارت جي ترجمان چيو آهي ته هينئر تائين 2 لک کان وڌيڪ غيرقانوني افغان پناهگير پنهنجي ملڪ طرف واپس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

اسلام آباد: پرڏيهي آفيس جي ترجمان ممتاز زهرا بلوچ پريس ڪانفرنس ڪري رهي آهي

مسلسل واڌ ڪانپوءِ سون جي قيمت ۾ گهٽتائي

ڪراچي (م ڊ) سموري ملڪ ۾ سون جي قيمت ۾ مسلسل ٽي ڏينهن واڌ ڪانپوءِ معمولي گهٽتائي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

آءِ ايم ايف جي شرط تي حڪومت جو گيس جي اگهن ۾ ڦيرڦار جو فيصلو

آءِ ايم ايف کي توانائي شعبي جي ٽيرف تي نظرثاني کان آگاهه ڪيو ويو آهي : شمشاد اختر

فلحال رئيل اسٽيٽ ۽ ريٽيلرز سميت مختلف شعبن ۾ واڌو ٽيڪس لڳائڻ جو فيصلو ناهي ٿيو

ڪراچي (رپورٽر) نگران سرڪار جنوري 2024ع ۾ گئس جا اگهه وري وڌائڻ جو فيصلو ڪري ورتو ڪراچي ۾ نگران ناڻي واري وزير شمشاد اختر ميڊيا سان گفتگو ڪندي چيو ته آءِ ايم ايف کي توانائي شعبي جي ٽيرف تي نظرثاني کان آگاهه ڪيو ويو آهي. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

فيض آباد ڌرڻي جي ذميوارن جو احتساب نه ٿيڻ سبب 9 مئي وارو سانحو ڏسڻو پيو: سپريم ڪورٽ

اٽڪل پنج سال گذرڻ باوجود حڪومتن عدالتي فيصلي تي عملدرآمد نه ڪيو : حڪمنامو

فيض آباد ڌرڻي جي فيصلي خلاف نظرثاني درخواستون داخل ٿيون جيڪي ٻڌڻي لاءِ مقرر نه ڪيون ويون

نظرثاني درخواست واپس وٺڻ چاهيان ٿو، عدالت هر هر پڇيو ته درخواست داخل ڇو ڪئي : شيخ رشيد جو وڪيل

اسلام آباد (م ڊ) سپريم ڪورٽ فيض آباد ڌرڻو نظرثاني ڪيس ۾ 15 نومبر واري عدالتي ڪارروائي جو لکت ۾ حڪمنامو جاري ڪري ڇڏيو حڪمنامي ۾ چيو ويو آهي ته سپريم ڪورٽ فيض آباد ڌرڻي جو فيصلو ڇهه فيبروري 2019ع /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

پيٽرول جي قيمت ۾ 2 رپيا 4 پئسا في ليٽر گهٽتائي

ڊيزل قيمت ۾ ڇهه رپيا 47 پئسا في ليٽر گهٽتائي ڪئي وئي

لائيٽ ڊيزل قيمت ۾ نو رپيا هڪ پئسو گهٽتائي ڪانپوءِ 180 رپيا 45 پئسا في ليٽر ٿي ويو

اسلام آباد (م ڊ) وفاقي سرڪار پيٽروليم اسمن جي اگهن ۾ گهٽتائي جو اعلان ڪري ڇڏيو ناڻي وزارت جي نوٽيفڪيشن موجب پيٽرول جي قيمت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

9 مئي ڪيس: اڳوڻي پي ٽي آءِ ايم اين اي سميت 23 جوابدارن تي فرد جرم لاڳو

عدالت اڳوڻي ايم اين اي ساجد مهمند سميت سمورن 23 جوابدارن تي فرد جرم لاڳو ڪري ڇڏيو

جوابدارن 9 مئي تي ضلعي مهمند ۾ مين غلنتي روڊ کي هر قسم جي ٽريفڪ لاءِ بند ڪيو هو : پوليس

پشاور (م ڊ) دهشتگردي جي انت واري عدالت 9 مئي پيچ داهه واقعن ۾ ملوث پي ٽي آءِ جي اڳوڻي ايم اين اي سميت 23 جوابدارن تي فرد جرم لاڳو ڪري ڇڏي آهي. اي ٽي سي جج جهانزيب شنواري ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي. عدالت اڳوڻي ايم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

اسٽيبلشمينٽ سان سنا لاڳاپا رهيا آهن، ڪنهن به پريس ڪانفرنس جو ناهي چيو، پي ٽي آءِ سان گڏ آهيان: پرويز الاهي

پي ٽي آءِ چيئرمين مون سان گڏ پاسي واري سيل ۾ آهي، آءِ ايم ايف ۽ يورپي يونين جا ماڻهو عمران خان سان ملاقات ڪرڻ ايندا رهندا آهن

پي ٽي آءِ کي چونڊن دوران ايترا ووٽ پوندا جنهن جي ڪا به حد نه هوندي، (ن) ليگ وٽ لاهور سميت سموري ملڪ ۾ چونڊ وڙهڻ لاءِ ماڻهو نه آهن

پي ٽي آءِ چيئرمين سان گڏ بيٺل آهيان ۽ رهندس، چونڊن جي تاريخ سپريم ڪورٽ جي چوڻ تي ملي آهي، هن چونڊن ۾ ڌانڌلي نه ٿيندي

لاهور (م ڊ) پنجاب جي اڳوڻي وڏي وزير چوڌري پرويز الاهي چيو آهي ته پي ٽي آءِ چيئرمين سان گڏ آهيان ۽ هميشه گڏ رهندس. اسٽيبلشمينٽ سان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

چوڌري پرويز الاهي عدالت ۾ پيش ٿيڻ دوران صحافين سان ڳالهيون ڪندي

ملڪ ۾ چيني شهرين جي سيڪيورٽي وڌيڪ سخت ڪرڻ جو فيصلو

ايڊيشنل گهرو سيڪريٽري خوشحال خان جي صدارت هيٺ اعليٰ سطحي اجلاس ٿيو

عام شهرين جي سيڪيورٽي جي ايس او پيز کي روائز ڪيو ويو آهي : ذريعا

اسلام آباد (م د) حڪومت سي پيڪ سميت سموري ملڪ ۾ چيني شهرين جي سيڪيورٽي وڌيڪ سخت ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي. ذريعن موجب، ملڪ ۾ رهندڙ چيني واپارين ۽ شهرين جي سيڪيورٽي کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ گهرو ڪاني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

پي ٽي آءِ کي جلسي جي اجازت نه ڏيڻ تي آءِ جي ۽ ڊي سي کي نوٽيس جاري

ٻڌڻي جسٽس اعجاز انور ۽ جسٽس ايس ايم عتيق شاهه تي ٻڌل پشاور هاءِ ڪورٽ جي 2 رڪني بينچ ڪئي

عدالت آءِ جي پوليس خيبرپختونخواهه ۽ ڊپٽي ڪمشنر مانسهره کي نوٽيس جاري ڪندي ايندڙ ٻڌڻي تي جواب طلب ڪري ورتو

پشاور (م ڊ) تحريڪ انصاف کي جلسي جي اجازت نه ڏيڻ تي آءِ جي خيبرپختونخواهه ۽ ڊي سي مانسهره کي نوٽيس جاري ڪيا ويا آهن. ب اڪستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

مريم اورنگزيب ۽ جاويد لطيف کي گرفتاري کان روڪڻ واري حڪم ۾ واڌ

اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي جسٽس طارق محمود جهانگيري اڳوڻي وزير مريم اورنگزيب ۽ جاويد لطيف جي خلاف مختلف شهرن ۾ داخل ڪيل درخواستن تي ٻڌڻي ڪئي

پشاور ۾ مريم اورنگزيب ۽ پي ٽي وي ملازمن جي خلاف ڪيسن جي مدعي عدالت ۾ پيش ٿي وڌيڪ ڪارروائي نه ڪرڻ جو بيان ڏئي ڇڏيو

جاويد لطيف جي خلاف گرين ٽائون ٿاڻي لاهور جي ڪيس ۾ چالان جمع ڪرايو ويو آهي : جاچ آفيسر

اسلام آباد (م ڊ) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ پنجاب ۽ خيبرپختونخواهه جي مختلف علائقن ۾ داخل ڪيسن ۾ مسلم ليگ (ن) جي اڳواڻ مريم اورنگزيب ۽ جاويد لطيف کي گرفتاري کان روڪڻ جي حڪم ۾ واڌ ڪري ڇڏي آهي اسلام آباد /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

مسلم ليگ (ن) اڳواڻ مريم اورنگزيب ۽ جاويد لطيف (فائيل فوٽو)

بشريٰ بي بي جو اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس تي عدم اعتماد جو اظهار، ڪيس منتقل ڪرڻ جي استدعا

اسلام آباد (م ڊ) پاڪستان تحريڪ انصاف جي چيئرمين عمران خان جي گهر واري بشريٰ بي بي چيف جسٽس اسلام آباد هاءِ ڪورٽ عامر فاروق تي عدم اعتماد جو اظهار ڪري ڇڏيو آهي. بشريٰ بي بي پي ٽي آءِ چيئرمين سان اڪيلائپ ۾ ملاقات جي درخواست ڪنهن ٻئي بينچ ۾ مقرر ڪرڻ جي استدعا ڪري ڇڏي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

ڪراچي ۾ هيومن رائيٽس ڪميشن پاران نيشنل ڪانفرنس

اسان مختصر وقت لاءِ صوبي جي عوام جي خدمت ڪرڻ لاءِ آيا آهيون : صوبائي وزير قانون عمر سومرو

معاشري کي بهتر ڪرڻ جي ضرورت آهي، اسان کي سوسائٽي کي مضبوط ڪرڻو پوندو

ڪراچي (م ڊ) سنڌ هيومن رائٽس ڪميشن طرفان مقامي هوٽل ۾ نيشنل ڪانفرنس ڪرائي وئي جنهن کي خطاب ڪندي نگران صوبائي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

پيمرا چيئرمين طور بحاليءَ کان ابصار عالم جو انڪار

اهڙو عدالتي نظام هجي جو ڪو به چيف جسٽس بليڪ ميل نه ٿئي : ابصار عالم

مستقبل ۾ اهو ڪجهه پيمرا چيئرمين سان نه ٿئي جيڪو مون سان ٿيو

اڳوڻو پيمرا چيئرمين ابصاف عالم

اسلام آباد (م ڊ) سپريم ڪورٽ ۾ پيش ٿيڻ دوران ابصار عالم بطور پيمرا چيئرمين بحاليءَ کان انڪار ڪري ڇڏيو نامياري صحافي اسد علي طور سان ڳالهائيندي اڳوڻي پيمرا چيئرمين ابصاف عالم چيو ته صرف اهو چاهيان ٿو ته اهڙو عدالتي نظام هجي جو ڪو به چيف جسٽس بليڪ ميل نه ٿئي ۽ مستقبل ۾ اهو ڪجهه پيمرا چيئرمين سان نه ٿئي جيڪو مون سان ٿيو هن چيو ته آئنده ڪنهن جي به پيرن ۾ اهي ڪندا ته چين جيڪي مون /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

غير قانوني حددخلين کي هٽائڻ لاءِ سخت حڪم جاري

لاڳاپيل عملدارن سان گڏجي غير قانوني حددخلين هٽائڻ جو سلسلو جاري رکيو ويندو: الطاف حسين ساريو

ڏکڻ ڪراچي ۾ جتي به غير قانوني حددخليون آهن، انهن کي هٽايو ويندو : ايڊمنسٽريٽر ڏکڻ ڪراچي

ڪراچي (رپورٽر) ڊپٽي ڪمشنر ڏکڻ ڪيپٽن (ر) الطاف حسين ساريو پاران غير قانوني حددخلين کي هٽائڻ لاءِ جاري ڪيل حڪمن تي سختي سان عمل ڪيو پيو وڃي، اسسٽنٽ ڪمشنر گارڊن اسما بتول ڊي ايس پي ٽريفڪ ۽ لاڳاپيل عملدارن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

سنڌ سرڪار پاران ڪارونجهر تاريخي ورثو قرار ڏيڻ وارو فيصلو سپريم ڪورٽ ۾ چيلينج

سنڌ سرڪار سپريم ڪورٽ ۾ اپيل داخل ڪرائي ڇڏي لاڳاپيل ڌرين کي نوٽيس جاري

ڊپٽي ڊائريڪٽر لائيو اسٽاڪ، مختيارڪار ننگرپارڪر ۽ ايس ايڇ او ننگرپارڪر کي ڌر بڻايو ويو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي تاريخي، ثقافتي ۽ سياحتي ماڳ ڪارونجهر جبل کي تاريخي ورثو قرار ڏيڻ واري سنڌ هاءِ ڪورٽ جي فيصلي خلاف /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

صوبائي وزير يونس ڍاڳا جي هدايت تي صنعتڪار ۽ واپاري برادري جي مسئلن جي حل لاءِ 16 رڪني ڪميٽي قائم

چيئرمين ڪمشنر حيدرآباد هوندو، ڪميٽي کي 15 ڏينهن اندر پنهنجون سفارشون پيش ڪرڻيون پونديون

ڪميٽي انڊسٽريل لسٽ ۽ بزنس ڪميونٽي جي مسئلن بابت تفصيلي رپورٽ تيار ڪندي

ڪميٽي نيڪال، روڊن جي تعمير، صفائي سترائي ۽ غير قانوني سرگرمين جي خاتمي لاءِ تجويزون ڏيندي

ڪراچي (رپورٽر) صنعت، ڪامرس ۽ روينيو واري صوبائي وزير محمد يونس ڍاڳا جي هدايت تي صنعتڪار ۽ واپاري برادري جي مسئلن جي حل لاءِ 16 رڪني ڪميٽي قائم ڪئي وئي آهي، جنهن جو چيئرمين ڪمشنر حيدرآباد هوندو. ڪميٽي کي 15 ڏينهن اندر پنهنجون سفارشون پيش ڪرڻيون پونديون. ڪميٽي انڊسٽريل لسٽ ۽ بزنس ڪميونٽي جي مسئلن بابت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

پشاور ۽ ڊيرا اسماعيل خان ۾ سيڪيورٽي فورسز جو آپريشن: 4 دهشتگرد مارجي ويا، فوجي جوان شهيد

سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي ٻڌر پير ۾ انٽيليجنس بيسڊ آپريشن ڪيو جتي ڪارروائي دوران 4 دهشتگرد مارجي ويا

مارجي ويل دهشتگردن ۾ ڪمانڊر سميع الله عرف شيناڻي، دهشتگرد ڪمانڊر سلمان احمد، دهشتگرد عمران محمد ۽ دهشتگرد حضرت عمر عرف خالد شامل

سمورا دهشتگرد قانون لاڳو ڪندڙ ادارن کي گهربل هئا جن کان هٿيار ۽ ڌماڪيدار مواد به هٿ آيو

اسلام آباد (م ڊ) پشاور جي ڏوراهين علائقي ٻڌر پير ۽ ڊيره اسماعيل خان ۾ سيڪيورٽي فورسز جي آپريشن دوران 4 دهشتگرد مارجي ويا جڏهن ته هڪ فوجي جوان شهيد ٿي ويو آهي. آءِ ايس پي آر موجب سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

پي سي بي چيئرمين ڀارت پهچي ويو

انٽرنيشنل ڪرڪيٽ ڪائونسل جو بورڊ اجلاس 18 نومبر تي ڀارت ۾ ٿيندو

ذڪاءِ اشرف ۽ سلمان نصير آءِ سي سي اجلاس ۾ شرڪت ڪندا

ممبئي (م ڊ) پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ مئنيجمينٽ ڪميٽي جو چيئرمين ذڪاءِ اشرف ۽ چيف ايگزيڪٽو آفيسر سلمان نصير آءِ سي سي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

اسرائيلي فوج جو غزه ۾ مسجد تي حملو، 50 نمازي شهيد، ڪيترائي زخمي

اسرائيلي جهازن غزه جي علائقي سبرا ۾ مسجد تي ان وقت بمباري ڪئي جڏهن مسجد ۾ نماز ادا ڪئي پئي وئي ۽ مسجد نمازين سان ڀريل هئي

اسرائيلي فوج اردن جي فيلڊ اسپتال کي به نه ڇڏيو، بمباري سبب فيلڊ اسپتال جا 7 ڪارڪن زخمي ٿي پيا

اسرائيلي فوج هڪ دفعو ٻيهر غزه جي الشفا اسپتال ۾ داخل ٿي وئي، اسپتال جي ڪجهه حصن کي تباهه ڪيو ويو

غزه (م ڊ) اسرائيلي فوج غزه ۾ مسجد تي حملو ڪري 50 نمازين کي شهيد ڪري ڇڏيو جڏهن ته ڪيترائي ماڻهو زخمي ٿي پيا آهن عرب ميڊيا موجب اسرائيلي جهازن غزه جي علائقي سبرا ۾ مسجد تي ان وقت بمباري ڪئي جڏهن مسجد ۾ نماز ادا ڪئي پئي وئي ۽ مسجد نمازين سان ڀريل هئي. ٻئي طرف اسرائيلي فوج اردن جي فيلڊ اسپتال کي به نه ڇڏيو بمباري سبب فيلڊ اسپتال /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

غزه: اسرائيل پاران حملي ۾ شهيد ٿي ويل مسجد جو ڏيک

آمريڪي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو سنڌي جج نامزد

واشنگٽن (م ڊ) آمريڪا جي تاريخ ۾ پهريون سنڌ جائي وڪيل کي جج نامزد ڪيو ويو آهي. آمريڪي صدر بائيڊن پاران سنڌ جائي وڪيل عديل منگي کي فيڊرل اپيل ڪورٽ لاءِ جج نامزد ڪيو ويو آهي. ذريعن موجب عديل منگي اڳوڻي ايم اين اي علي حسن منگي جو ڏوهٽو آهي، سنڌس پيءُ نوين منگي لاڙڪاڻي ۾ سماجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

ناليواري ڳائڻي اذان سميع خان جي جڏهن سان پيپرونئين البم مارڪيٽ ۾ ايندي ڌوم مچائي ڇڏي

ناليواري ڳائڻي اذان سميع جو پهريون البم مين تيرا 2021 ۾ رليز ٿيو هو، جنهن کي مداحن تمام گهڻو پسند ڪيو هو

اذان جي نئين البم مختلف پليٽ فارمن تي مداحن کي پسند اچڻ لڳو، آڪٽوبر ۾ البم جو ٽريلر جاري ڪيو ويو هو

ڪراچي (شوبز نيوز) ناليواري ڳائڻي اذان سميع خان جي جڏهن سان پيپرو نئين البم مارڪيٽ ۾ ايندي ڌوم مچائي ڇڏي. اذان سميع جو 2021 ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

ڪراچي: ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب اقبال پارڪ جي تختي نصب ٿيڻ کان پوءِ دعا گهرندي

ڀارت اسان جون جوڙيل پاليسيون اختيار ڪري معاشي ترقي ماڻي: نواز شريف

اسان پاڪستان کي معاشي ڏڪيائين کي سمجهون ٿا

اوهان سان سدائين مشاورت ڪئي آهي ۽ مشاورت ذريعي ئي اڳتي وڌنداسين

اسان جي جوڙيل پاليسين تي پاڪستان جي ڪاروباري برادري ڀرپور عمل ڪيو

لاهور (م ڊ) پاڪستان مسلم ليگ نون جي قائد ۽ اڳوڻي وزيراعظم نواز شريف چيو آهي ته اسان جي جوڙيل پاليسي کي ڀارت اختيار ڪيو ۽ معاشي ترقي ماڻي. لاهور ۾ چيمبر آف ڪامرس اينڊ انڊسٽري جي عهديدارن کي خطاب ڪندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

لاهور: ميان نواز شريف چيمبر آف ڪامرس اينڊ انڊسٽري جي عهديدارن کي خطاب ڪندي

سنڌ فوڊ اٿارٽي جي ٽنڊي ڄام ۾ ڪارروائي، ڪيٽرن ئي ڪير جي دڪانن تي ڏنڊ لاڳو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ فوڊ اٿارٽي حيدرآباد جي ٽيم اسسٽنٽ ڪمشنر احسن موراڻي سان گڏجي ٽنڊي ڄام ۾ ڪارروائي ڪئي، اها ڪارروائي ڊائريڪٽر جنرل سنڌ فوڊ اٿارٽي آغا فخر حسين جي هدايت تي ڪئي وئي. ان موقعي تي ڊپٽي ڊائريڪٽر سنڌ فوڊ اٿارٽي فدا حسين ڪوسو ڀٽيئم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

آصف علي زرداري جو پاڪستان جي صدارت لاءِ اميدوار هجڻ جو ڳالهيون وقت کان اڳ آهن: نثار کهڙو

اليڪشن نتيجن کان اڳ آصف علي زرداري جو پاڪستان جي صدارت لاءِ اميدوار هجڻ جون ڳالهيون وقت کان اڳ آهن

جيڪڏهن اليڪشن ۾ پ پ کي اڪثريت ملي وئي ته پوءِ آصف علي زرداري کي ملڪ جي صدر جي اميدوار نامزد ڪرڻ جو فيصلو پارٽي ڪندي

ايس يو پي جو اڳواڻ محبوب عباسي ساٿين سميت پيپلزپارٽي ۾ شامل ٿي ويو، پيپلزپارٽي عام چونڊون پنهنجي پليٽ فارم تان وڙهندي

ڪراچي (رپورٽر) پيپلزپارٽي سنڌ جي صدر نثار کهڙو چيو آهي ته اليڪشن نتيجن کان اڳ آصف علي زرداري جو پاڪستان جي صدارت لاءِ اميدوار هجڻ جون ڳالهيون وقت کان اڳ آهن. جيڪڏهن اليڪشن ۾ پيپلزپارٽي کي اڪثريت ملي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

ڪراچي ۾ اطلاعات تائين رسائي جي قانونن بابت تربيتي ورڪشاپ منعقد

پاڪستان جي آئين موجب معلومات تائين رسائي هر شهري جو حق آهي: نديم الرحمان ميمڻ

معلومات تائين رسائي جي حق واري قانون سان معاملن ۾ شفافيت ۽ بهتري ايندي: سيڪريٽري اطلاعات سنڌ

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي اطلاعات واري سيڪريٽري نديم الرحمان ميمڻ چيو آهي ته پاڪستان جي آئين موجب معلومات تائين پهچ هر شهري جو بنيادي حق آهي ۽ ان حوالي سان سنڌ حڪومت سنڌ اسيمبلي تان ٽرانسپيرنسي اينڊ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

نوشهروفيروز ۾ جسقم اڳواڻ مرڪ جان جي مبينا قتل ۽ هاشم لغاري جي گرفتاري خلاف مظاهرو

جسقم ضلعي جي چيف آرگنائيزر ڪامريڊ فيصل مستوئي، ڪامريڊ فاروق سولنگي، فياض شيخ ۽ ٻين احتجاج ڪيو

ڪامريڊ مرڪ جان هڪ بهادر ناري هئي، اسان کي يقين آهي ته هو خودڪشي نٿي ڪري سگهي : مظاهرين جون ڏانهون

معاملي جو نوٽيس وٺي ڪامريڊ مرڪ جان جي قتل جي شفاف جاچ ڪرائي سندس ناحق خون سان انصاف ڪيو وڃي

نوشهرو فيروز (رپورٽ منظور ملڪ) حيدرآباد ۾ خودڪشي ڪندڙ جسقم ناري تحريڪ جي چيف آرگنائيزر مرڪ جان جي مبينا قتل ۽ هاشم لغاري جي گرفتاري خلاف جسقم ضلعي نوشهروفيروز جي چيف آرگنائيزر ڪامريڊ فيصل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

نوشهروفيروز: جسقم پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

سکر سميت سڄي سنڌ ۾ اسڪولن جي عمارتن جي اڏاوت ۽ مرمت جو ڪم دير جو شڪار ٿي ويو

سکر (بيورو رپورٽ) سکر سميت سڄي سنڌ ۾ اسڪولن جي عمارتن جي اڏاوت ۽ مرمت جو ڪم دير جو شڪار ٿي ويو. ضلعي انتظاميا ۽ اسڪول ايجوڪيشن ورڪس جا آفيسر خاموش تماشائي بڻيل. تفصيل موجب اسڪول جي عمارتن جي تعمير ۽ مرمت سکر ضلعي اندر برسات سبب متاثر ٿيل اسڪول ايجوڪيشن ورڪس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ٺٽي ضلعي لاءِ اعلان ٿيل منصوبا مڪمل ناهن ٿي سگهيا

ڪامورن سميت سياسي ليڊر ۽ ٺيڪيدارن پاران منصوبن لاءِ ملندڙ اربين روپيا هڙپ

اڳوڻي صوبائي وزير سسئي پليجو جي دور ۾ ڪيترين ئي اسڪيمن منظور ڪيون ويون هيون

ٺٽو (رپورٽ: جاويد لطيف ميمڻ) پيپلز پارٽيءَ جي گذريل پندرنهن سالن جي دور جي پڄاڻي ته ٿي وئي پر گذريل ٻارنهن سالن کان ٺٽي ضلعي لاءِ اعلان ٿيل منصوبا مڪمل ناهن ٿي سگهيا ۽ ڪامورن سميت سياسي ليڊر ۽ ٺيڪيدارن پاران منصوبن لاءِ ملندڙ اربين ائين ته هڙپ ڪيا ويا جڻ منصوبا منظور ٿي نه ٿيا هئا. ياد رهي ته گذريل پندرنهن سالن واري پ پ پ جي حڪومتي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ڪنڊڪوٽ ۾ جماعت اسلامي پاران فلسطين جي حمايت ۾ احتجاجي ريلي

جماعت اسلامي جي امير غلام مصطفيٰ ميراڻي، محمد بچل بکراڻي، عبيدالله گولو، شبير احمد ميراڻي ۽ ٻين احتجاج ڪيو

اسرائيل پنهنجي هوڏ تي قائم آهي ۽ بلاجواز بمباري ڪري معصوم ٻارڙن کي ماري رهيو آهي : مظاهرين جون ڏانهون

اسرائيل کي عالمي برادري جي ڪٽهڙي ۾ بيهاري سزا ڏئي پابندي لڳائي وڃي ۽ معصوم فلسطين سان انصاف ڪيو وڃي

ڪنڊڪوٽ (غالب بلوچ) ڪنڊڪوٽ ۾ جماعت اسلامي پاران فلسطين جي حمايت ۾ لائبريري چوڪ کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي وئي جنهن جي اڳواڻي جماعت اسلامي جي امير غلام مصطفيٰ ميراڻي، محمد بچل بکراڻي، عبيدالله گولو، شبير احمد ميراڻي ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا. ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو آهي ته اسرائيل پنهنجي هوڏ تي قائم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ڪراچي: جماعت اسلامي پاران ريلي ڪڍي پئي وڃي

سيد امير علي شاهه جون تعلقي پرياسٽي جي عوام لاءِ ڪيل خدمتون ساراهه جوڳيون آهن : سجاد امداد ميمڻ

نوشهرو فيروز (رپورٽ منظور ملڪ) سيد امير علي شاهه جون تعلقي پرياسٽي جي عوام لاءِ ڪيل خدمتون ساراهه جوڳيون آهن اين آءِ سي وي ڊي ڪنٽنر اسپتال سان پرياسٽي جي عوام کي فائدو ملندو سجاد امداد ميمڻ خبر موجب سنڌ ميمڻ اتحاد جي چيف آرگنائيزر سجاد امداد ميمڻ ڪراچي پهچي پرياسٽي جي ناماري شخصيت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

سکر پوليس چورن آڏو بيوس لاچار بڻيل، رهواسين پاران احتجاج، نعريبازي

شهر جي رهواسي خميسو خان لاشاري سکر پوليس جي ڪوڙن دلاسن کان تنگ اچي احتجاجي مظاهرو ڪيو

پوليس پاران هن وقت تائين پڪڙيل جوابدار کان چوري ٿيل موٽرسائيڪل رڪور نه ٿي آهي : مظاهرين

چوري ٿيل موٽرسائيڪل رڪور ڪرائي ڏني وڃي ٻي صورت ۾ ڊي آءِ جي آفيس آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويندو

سکر (بيورو رپورٽ) سکر پوليس چورن آڏو بيوس لاچار بڻيل سکر شهر جي رهواسي خميسو خان لاشاري سکر پوليس جي ڪوڙن دلاسن کان تنگ اچي احتجاجي مظاهرو ڪيو. ان سلسلي ۾ سکر شهر جي رهواسي ميڊيا سان ڳالهه ٻولهه ڪندي چيو ته گذريل سال منهنجي موٽر سائيڪل چابي چور ڪاهي فرار ٿي ويا هئا ان کان بعد مان حد جي ٿاڻي تي اين سي داخل ڪرائي هئي حد جي پوليس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

نوشهروفيروز ۾ آل پاڪستان لوڪل گورنمينٽ ورڪرز فيڊريشن پاران احتجاج جاري

ملازمن جو ڪم ڇڏ هڙتال جو سڏ، پگهارون نه ملڻ خلاف اڄ 11 ڏينهن پريس ڪلب آڏو ڌرڻو ڪم ڇڏ هڙتال جو اعلان ڪيو

گذريل ٽن مهينن کان ميونسپل ڪاميٽي جي ملازمن جو پگهارون نه ٿيڻ ڪري ملازم فاقاڪشي جو شڪار آهيون : مظاهرين

ٽن مهينن کان پگهارون نه ملڻ ڪري ملازم سخت پريشان آهن. پگهارون نه ملڻ ڪري فاقا ڪٽي رهيا آهيون

نوشهرو فيروز (د ر) آل پاڪستان لوڪل گورنمينٽ ورڪرز فيڊريشن ضلعي نوشهرو فيروز پاران ميونسپل ڪاميٽي نوشهرو فيروز جي ملازمن جو ڪم ڇڏ هڙتال جو سڏ پگهارون نه ملڻ خلاف اڄ 11 ڏينهن پريس ڪلب آڏو ڌرڻو ڪم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

نوشهروفيروز: لوڪل گورنمينٽ جا ملازم احتجاج ڪري رهيا آهن

ٺٽي شهر جو رهواسي سماج سڌارڪ ڇهن نياڻين جو والد شهزاد علي شيرخاني

ٺٽو (د ر) ٺٽي شهر جو رهواسي سماج سڌارڪ ڇهن نياڻين جو والد، گهر جو اڪيلو ڪمائيندڙ شهزاد علي شيرخاني گذريل ڪيترن ئي سالن کان جگر جي جان ليوا بيماري ۾ مبتلا ٿي بستري پيرڙو ٿي ويو آهي. پر سندس بهتر علاج نه ٿيڻ ڪري سندس طبيعت سڌرڻ بجاءِ ويتر خراب ٿيندي پئي وڃي. پر سندس علاج ۾ اڃان تائين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

نئون ديرو پرسان قبضي هيٺ آيل زمين کي قبضا مافيا کان خالي ڪرائڻ لاءِ آپريشن شروع

اي سي بيلي کاتي، روينيو عملدارن ۽ پوليس ساڻ ڪري قبضي وارين زمينن تي پهچي ٽريڪٽر ذريعي زمينن ۾ پوکيل فصلن کي ڀيلائي زمينون سرڪاري تحويل ۾ وٺي ڇڏيون

سپريم ڪورٽ آف پاڪستان جي حڪم ۽ ڊي سي لاڙڪاڻو جي هدايتن تي سنڌ اندر بيلي کاتي جي زمينن تي ٿيل قبضن کي ختم ڪرڻ لاءِ هي آپريشن شروع ڪيو آهي : اي سي

400 ايڪڙن کان وڌيڪ زمين تي علائقي جي ماڻهن جا سالن کان قبضا ٿيل آهن جيڪي قبضا هن وقت اسين ختم ڪرائي زمينون سرڪاري تحويل ۾ وٺي ڇڏيون آهن

نئون ديرو (رپورٽ شاد محمود ڀٽو) سپريم ڪورٽ جي حڪم تحت سنڌ جي بيلي کاتي جي زمينن تان قبضا مافيا کان خالي ڪرائڻ واري حڪمن بعد ڊپٽي ڪمشنر لاڙڪاڻي جي هدايتن تي اسسٽنٽ ڪمشنر رتوديرو ڪائنات طفيل شيخ نئون ديرو پرسان ديهه ڀهمڻ ۽ ديهه شادي ابڙو ۾ قبضي هيٺ آيل 400 ايڪڙ زمين کي قبضا مافيا کان خالي ڪرائڻ لاءِ آپريشن شروع /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

ٺٽي ۾ هندو برادري سان يڪجهتي جي اظهار طور ديوالي جي موقعي تي تقريب

سنڌ امن ۽ محبت جي ڌرتي آهي، جتي هڪ ٻئي جي خوشين جو خيال رکيو وڃي ٿو : وزير زئور

سڄي سنڌ ۾ بهترين ڪارڪردگي سان عوام جي خدمت ۾ ڏينهن رات مصروف آهن

اسان جو تربيت يافته عملو هر مريض جو خيال رکندو آهي جيئن هڪ ماءُ پنهنجي ٻار جو خيال رکندي آهي

ٺٽو (جاويد لطيف ميمڻ) سنڌ انٽيگريٽيڊ ايمرجنسي اينڊ هيلٿ سروس ريسڪيو 1122 هوپ ايمبولينس سروسز ٺٽو اسٽيشن پاران هندو برادري سان يڪجهتي جي اظهار طور ديوالي جي موقعي تي ٺٽي اسٽيشن جي عملي پاران مڪلي اسٽيشن تي هڪ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ بنا ڪنهن نسل، مذهب، ذات پات ۽ رنگ جي فرق جي هندو برادري سان يڪجهتي جو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ٺٽو: هندو برادري پاران ديوالي ملهائي پئي وڃي

ڪنڊڪوٽ اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ چورين جو آزار گهٽجي نه سگهيو

ڪنڊڪوٽ (رپورٽر) ڪنڊڪوٽ اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ۾ چورين جو آزار گهٽجي نه سگهيو، اي سيڪشن ٿاڻي جي پوليس ڪاروائي ڪرڻ بدران پنهنجي اوگاڙي ۾ مصروف. اي سيڪشن جي پوليس ڪاروائي ڪرڻ بدران خواب خرگوش جي ننڊ ستل گذريل رات ون فائيو سامهون هوٽل هلائيندڙ نبي شيخ جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

پيروسڻ پرسان ڳوٺ زوار محمد رمضان شيخ جي رهواسي پيرسن پاران احتجاج

بااثر پير بخش شيخ سميت ٻيا ماڻهو اسان جي گهرواري پلاٽ تي خالي ڪرائي قبضو ڪرڻ چاهين ٿا : پيرسن

ڪيترائي ڀيرا هٿيارن ۽ ڏنڊن سان گهر تي حملو ڪيو آهي، پوليس به انهن جي وانگارو بڻيل آهي

اسان جا ٽايل جوابدارن جي ظلم ۽ زيادتين کان تنگ ٿي پريس ڪلب پهچي احتجاجي مظاهرو ڪيو آهي

ٽري ميرواهه (رپورٽر) پيروسڻ پرسان ڳوٺ زوار محمد رمضان شيخ جي رهواسي پيرسن نبي بخش شيخ جو زال سوڍر پنهنجي ئي برادري جي بااثرن خلاف احتجاجي مظاهرو. انصاف جو اپيلون. رپورٽ موجب متاثر نبي بخش شيخ ۽ سندس گهرواري، ملڻ خڪتون ميڊيا آڏو ڏانهيندي چيو ته بااثر وڏيرو شاهد شيخ، امان الله شيخ، نظام الدين گل حسن ۽ پير بخش شيخ سميت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

سرحد پرسان ساوند سندراڻي تڪرار تان مٿان جديد هٿيارن سان فائرنگ

پوليس ٻنهي ڌرين جي 67 ڄڻن مٿان دهشتگردي جو ڪيس داخل ڪري ڇڏيو

گهوٽڪي ضلعي اندر ڪنهن کي به قانون هٿ ۾ کڻڻ نه ڏنو ويندو : پوليس

سرحد (رپورٽر غلام عباس مهر) ساوند سندراڻي تڪرار تان ڌرين جي هڪ ٻئي مٿان جديد هٿيارن سان فائرنگ پوليس ٻنهي ڌرين جي 67 ڄڻن مٿان دهشتگردي جو ڪيس داخل ڪري ڇڏيو، خبر موجب هڪ ڏينهن اڳ آنڌل سندراڻي ٿاڻي جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

نوشهروفيروز ۾ ميونسپل ملازمن جي ڪم ڇڏ هڙتال جاري

صفائي وارو ڪم بند هجڻ ڪري گندگي جا ڍير گٽر اٿلي پيا، پاڻي وهڻ لڳو

گٽر اٿلڻ سبب شهر جا رستا گندي پاڻي ۾ ٻڏي ويا، نوٽيس وٺڻ جي گهر

نوشهروفيروز (رپورٽ اسد علي عمراڻي) اڄ ٻارهين ڏينهن به ميونسپل ملازمن جي ڪم ڇڏ هڙتال جاري شهر ۾ صفائي وارو ڪم بند هجڻ ڪري گندگي جا ڍير گٽر اٿلي پيا شهر جي روڊن تي پاڻي وهڻ لڳو، گٽر اٿلڻ سبب شهر جا رستا گندي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

نوشهروفيروز: ميونسپل ملازم احتجاج ڪري رهيا آهن

دادو : سينيئر صحافي غلام حسين لغاري انصاف نه ملي سگهيو

پوٽارن پاران ڪيس موٽمار ڌمڪين جو سلسلو به بند نه ٿي سگهيو، اختيارين خاموش

اختيارين کي پاڻ سان ٿيندڙ ظلم ۽ ذيادتين خلاف آگاهه ڪنداسين : اڳواڻ

دادو (رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) دادو جي اڳوڻي ڊائريڪٽر زراعت ۽ سينيئر صحافي غلام حسين لغاري به انصاف جي اوسيڙو ۾ چونڊيل نمائندن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

ٽنڊو غلام علي پرسان نوجوان مبينا ڦاهو کائي آپگهات ڪري ڇڏيو

2 ٻارن جي پيءُ 26 ورهين جي نوجوان رتنشي ڪولهي خودڪشي ڪري ڇڏي

پوليس پوسٽ مارٽم جي ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪري ڇڏيو

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) ٽنڊو غلام علي پرسان ڳوٺ حاجي ظهور ۾ گهر ڀاتين سان ڪاوڙيل 2 ٻارن جي پيءُ 26 ورهين جي نوجوان رتنشي ولد مائوجي ڪولهي گهر پرسان وڻ ۾ رسي ذريعي مبينا ڦاهو کائي پنهنجي حياتي جو انت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

محرابپور مان مهينو اڳ 20 لک رپيا ڦر واقعي خلاف ڌانهون

پوليس واقعي واري هنڌ پهچي ڪا به ڪارروائي نه ڪري سگهي : واپاري جام اشرف

معاملي جو نوٽيس وٺي ڦر ٿيل 20 لک رپيا واپس ڪرائي ڏنا وڃن

محرابپور (رپورٽر مجاهد علي سامٽيو) محراب پور پوليس ٿاڻي جي حد مان مهينو اڳ 20 لک رپيا ڦر واقعي خلاف واپاري جام اشرف سهتو، امجد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

محرابپور: ڦر واقعي خلاف متاثر پريس ڪانفرنس ڪري رهيا آهن

سکر شهر ۾ هلندڙ ترقياتي ڪم تيزيءَ سان جاري

ڊمپر جي ٽائر راڊ ٽٽڻ سبب ڊمپر بجلي جي پول سان ٽڪرائجي ويو

ڪرنٽ لڳڻ سبب ڊرائيور معجزاتي طور محفوظ رهيو

سکر (بيورو رپورٽ) سکر شهر ۾ هلندڙ ترقياتي ڪم تيزيءَ سان جاري آهن ۽ ڪم جلد مڪمل ڪرڻ جي وڏين دعوائن کان پوءِ رات دير سان شهر جي روڊن رستن جي مرمت جو ڪم جاري آهي، شهر ۾ روڊن جي مرمتي ڪم دوران سکر جي مڪي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

ضلعي ڪائونسل ٿرپارڪر وائيس چيئرپرسن ڪملا ڀيل جي مان ۾ تقريب

ٿرپارڪر جي عوام ڪامياب جلسو ڪري ٿر ۾ تاريخ رقم ڪئي آهي : ڪملا ڀيل

پ پ ئي واحد پارٽي آهي جنهن غريب عوام جي خدمت ڪري انهن کي حق ڏنا آهن

ٿرپارڪر (رپورٽ صادق بجير) ضلعي ڪائونسل ٿرپارڪر وائيس چيئرپرسن ڪملا ڀيل ڳوٺ گوڙي پهچي اجياڻي ۾ شرڪت ڪئي انهي موقعي تي ارباب گروپ سان لاڳاپيل ڪامريڊ ملوڪ ڀيل ڏيوجي ڀيل، سائين ملو ڀيل، سکو مل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

ٿرپارڪر: پ پ اڳواڻ ڪملا ڀيل تقريب کي خطاب ڪري رهي آهي

ٿرپارڪر ۾ صحت جي سهولتن کي وڌيڪ بهتر ڪيو وڃي : ڊپٽي ڪمشنر

ٻهراڙي ۾ قائم صحت مرڪزن ۾ صحت جي سهولتن کي وڌيڪ بهتر ڪرڻ جي ضرورت آهي

اسپتالن ۾ ڊاڪٽرن، عملي سميت دوائن جي موجودگي کي يقيني بڻايو وڃي

مٺي (د ر) ٿرپارڪر ۾ صحت جي سهولتن کي وڌيڪ بهتر ڪيو وڃي، ڊاڪٽرن، عملي سميت دوائن جي موجودگي کي يقيني بڻايو وڃي. ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر، ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر عبدالحليم جاگيراڻي صحت کاتي ٿرپارڪر جي عملدارن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

بدين ۾ زمين خريد ڪندڙ سان دوکو متاثر پاران احتجاج

بااثرن ڏنل رقم تان هٿ نه کڻڻ جي صورت ۾ قتل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏنيون آهن : متاثر

زمين زبردستي خريد ڪندڙ پوليس اهلڪار خلاف ڪارروائي ڪري ساڻس انصاف ڪيو وڃي

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) بدين ۾ زمين خريد ڪندڙ سان دوکو متاثر پاران ايوان صحافت اڳيان احتجاجي مظاهرو ۽ پريس ڪانفرنس. بدين ويجهو ڳوٺ چاڪر خان جتوئي جي رهواسي، محمد حنيف ولد محمد عمر جتوئي ايوان صحافت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

ڪراچي : ڪارساز ۾ ملازمت دوران فوت ٿيل آفيسرن ۽ ملازمن جي ياد ۾ پروگرام

مرحوم عزيزالله مگسي ۽ ڊائريڪٽر پلاننگ واٽر ڪارپوريشن عبدالجبار شيخ جي والد لاءِ دعائون

واٽر ڪارپوريشن جي آفيسرن ۽ ملازمن پاران رفات ڪندڙن جي پونيئرن سان دلي تعزيت ۽ همدردي جو اظهار

ڪراچي (رپورٽر) ڊپٽي مئنيجنگ ڊائريڪٽر آر آر جي واٽر ڪارپوريشن سيد عمران اقبال زيدي پاران بلاڪ اي ڪارساز ۾ ملازمت دوران فوت ٿيل آفيسرن ۽ ملازمن جي ياد ۾ هڪ تعزيتي پروگرام منعقد ڪيو ويو ترجمان واٽر ڪارپوريشن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

ڪراچي: تعزيتي پروگرام دوران دعا گهري پئي وڃي

ٺٽي پرسان جلسه جشن عيد ميلادالنبي ص ۽ ٻارهين شريف جو پروگرام

علماءِ اڪرام الحاج پير ڪرم الله عرف دلبر سائين ماتلي وارا، مولانا مفتي عبدالباسط صديقي ۽ ٻين خطاب ڪيو

فلسطين ۽ ڪشمير ۾ مسلمانن جو بيگناهه رت وهائي انهن کي شهيد ڪري نسل ڪشي ڪئي پئي وڃي : عالم

تحفظ فراهم ڪرڻ سميت ملڪ مان مهانگائي، بيروزگاري، بدامني جو خاتمو آڻي عوام کي جيئڻ جو حق ڏنو وڃي

ٺٽو (د ر) انجمن نوجوانان بروهي برادري ڳوٺ وڏيرو حاجي نور محمد بروهي ٺٽو پاران جلسه جشن عيد ميلادالنبي صلعم ۽ ٻارهين شريف ڳوٺ وڏيرو حاجي نور محمد بروهي لڳ بوائز هاءِ اسڪول شهر ٺٽو ۾ منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ علماء /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

ٺٽو: جشن عيد ميلادالنبي ص جي تقريب جو ڏيک

دادو ۽ آس پاس جي علائقن ۾ رولو ڪتن ماڻهن کي ڏاڙهڻ سبب عوامي شڪايتن جو نوٽيس ورتو ويو

دادو (رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) دادو ۽ آس پاس جي علائقن ۾ رولو ڪتن ماڻهن کي ڏاڙهڻ سبب عوامي شڪايتن جو نوٽيس وٺندي چيئرمين ميونسپل ڪميٽي دادو پيردانش علي ميونسپل آفيسرن کي ڪتا مارڻ جون هدايتون ڪيون، ان تي عمل ڪندي چيف ميونسپل آفيسر اياز علي پنهور، جاويد راهپوٽو انچارج علاءالدين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

سکر ۾ پراڻو سکر جي ٽانگا اسٽينڊ ڪيري ڪوارٽر جي رهواسي پاران احتجاج

ڀاءُ ڀيءُ جي گهر تي ناجائز قبضا ڪري رهيا آهن، ملڪيت تي قبضو ڪري ورتو آهي : مظاهرين

ڪيترائي ڀيرا عدالتن ۾ ملڪيت مان حصو ڏيڻ لاءِ رضامندي جا خط لکيا آهن انصاف ڏياريو وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) پراڻو سکر جي ٽانگا اسٽينڊ ڪيري ڪوارٽر جي رهواسي نور محمد انڙ پنهنجي زال مسمات حنيفان سان گڏ سندس ڀاءُ گلزار ۽ ڀائٽين مزمل، ذاڪر ۽ ٻين جي زيادتين خلاف سکر پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي چيو آهي ته سندس ڀاءُ سندس ڀيءُ جي گهر تي ناجائز قبضا ڪري رهيا آهن، ملڪيت تي قبضو ڪري ورتو آهي ۽ حصو گهرڻ لاءِ اسان تي ظلم ڪري رهيو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

قومپرست ناري اڳواڻ مرڪ جان پيرزادو جي موت جو گهرڀاتين سيف جتوئي کي ذميوار قرار ڏئي ڇڏيو

جوابدار سيف جتوئي مرڪ تي ڪيترائي ڀيرا تشدد پڻ ڪيو، فون تي بليڪ ميل ڪري ڌمڪيون به ڏيندو رهيو : وارث

لکيل ڊائري پراڻي وقت جي آهي سيف سان شادي وارا افواهه بي بنياد آهن : مرڪ جي ننڍي ڀيڻ مهڪ جان پيرزادو ۽ زيب النساءِ

پوليس کي سيف جتوئي کي فوري طور جاچ ۾ وٺڻ گهرجي، ٻي صورت ۾ سنڌ دوست ڌرين سان گڏجي احتجاج ڪنداسين

مانجهند (رپورٽ مهراڻ عمراڻي) قومپرست ناري اڳواڻ مرڪ جان پيرزادو جي موت جو گهرڀاتين سيف جتوئي کي ذميوار قرار ڏئي ڇڏيو، سيف جتوئي مرڪ تي ڪيترائي ڀيرا تشدد پڻ ڪيو فون تي بليڪ ميل ڪري ڌمڪيون به ڏيندو رهيو لکيل ڊائري پراڻي وقت جي آهي سيف سان شادي وارا افواهه بي بنياد آهن مرڪ جي ننڍي ڀيڻ مهڪ جان پيرزادو ۽ زيب النساءِ. تفصيل موجب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

مانجهند: مرحوم مرڪ جي امڙ ۽ ڀيڻ صحافين سان ڳالهائي رهيون آهن

گهارو شهر جي وارڊ نمبر 2 ۾ پيرسن عورت ڇاتيءَ جي ڪينسر ۾ مبتلا. واهر جي اپيل

ٺٽو (د ر) گهارو شهر جي وارڊ نمبر 2 حيدري محلي ۾ پڪن واري گهر ۾ رهندڙ انتهائي ضعيف العمر غريب عورت مسمات جمال خاتون زال صالح محمد حيدري فقير گذريل 6 سالن کان ڇاتيءَ جي ڪينسر جهڙي خطرناڪ بيماري ۾ مبتلا ٿي بستري پيرڙي ٿي زندگي ۽ موت سان جنگ وڙهي رهي آهي. پر سندس علاج ۾ مدد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

خانپور مهر پرسان قتل ڪيس ۾ نامزد ٻن جوابدارن کي عدالت سزا ٻڌائي ڇڏي

ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جوابدار گلبهار گڏاڻي ۽ ايوب ملڪ کي عمرقيد کي 7_7 سال جي سزا ٻڌائي

ڳوٺ سڄاول ملڪ پرسان مقتول ممتاز ملڪ کي گولين هڻي قتل ڪيو ويو هو

ڪيس ۾ بابو گڏاڻي، حاجي گڏاڻي، محمدو گڏاڻي جان محمد گڏاڻي روپوش هئا

خانپور مهر (رپورٽ: آفتاب سيال) خانپور مهر پرسان ڳوٺ سڄاول ملڪ ۾ 3 سال اڳ قتل ٿيل چڱي مڙس ممتاز ملڪ جي قتل ڪيس ۾ نامزد ٻن جوابدارن کي ٿرڊ ايڊيشنل سيشن جج گهوٽڪي جي عدالت عمرقيد جي سزا ٻڌائي ڇڏي آهي. گهوٽڪي جي ٿرڊ ايڊيشنل سيشن جج جي عدالت ڏوهه ثابت ٿيڻ تي جوابدار گلبهار گڏاڻي ۽ ايوب ملڪ کي عمر قيد ۽ هشيار رکڻ جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

ٺٽون ڪوٽ ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر پاران ايريگيشن جي قديمي بنگلي جو دورو

2011 جي ٻوڏ دوران متاثر ٿيل ڪٽنبن کي ضلعي انتظاميا پاران عارضي طور ترسايو ويو هو : اي سي

آبپاشي کاتي ۽ ضلعي انتظاميا پاران انهي بنگلي کي خالي ڪرائڻ لاءِ حڪم نامو جاري ڪيو ويو آهي

رپورٽ انتظاميا کي موڪليندا سين، هتي ترسيل ماڻهن کي ٻئي هنڌ شفٽ ڪرڻ لاءِ انتظاميه کي خط لکنداسون

ٺٽون ڪوٽ (رپورٽر) ٺٽون ڪوٽ ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر جهڏو شبيرجان جسڪاڻي ٺٽون ڪوٽ بس اسٽاپ پرسان ايريگيشن جي قديمي بنگلي جو دورو ڪيو، ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر صحافين کي ٻڌايو ته ايريگيشن جي قديمي بنگلي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

ٺٽون ڪوٽ: اسسٽنٽ ڪمشنر قديمي بنگلي جو دورو ڪري رهيو آهي

ڪوٽڏيجي پرسان مينگهواڙ برادري تي لاش دفن ڪرڻ وقت بااثرن مبينا حملو ڪري ڏنو

ڪوٽڏيجي (رپورٽر) ڪوٽڏيجي پرسان مينگهواڙ برادري تي لاش دفن ڪرڻ وقت بااثرن جو مبينا حملو ڪري هڪ بزرگ جو لاش قبرستان ۾ دفن نه ڪرڻ ڏنو ويو ۽ لاش کي وارث پنهنجي گهر واپس کڻي آيا ڳوٺ چٽن مل جي رهواسين پکواڻ داس، درهم داس، سادو رام، بيرم داس ۽ ٻين لاش رکي بااثر عباس علي بڙدي خلاف احتجاجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

سکر آءِ بي اي يونيورسٽي ۾ "ايڪ دن سيل ڪا" جي عنوان سان بزنس فيسٽيول منعقد

بزنس فيسٽيول جو افتتاح آءِ بي اي يونيورسٽي جي پرووائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر سيد مير محمد شاهه ڪيو

فيسٽيول جو مقصد شاگردن ۽ شاگردياڻين ۾ ڪاروباري ذهنيت جي حوصلا افزائي ڪرڻ آهي : اڳواڻ

علم کي پريڪٽس ۾ آڻي سگهن. سکر آئي بي اي يونيورسٽي ۾ "ايڪ دن سيل ڪا" فيسٽيول هر سال منعقد ڪيو ويندو آهي

سکر (رپورٽ: امداد علي گل ڪلوڙ) سکر آءِ بي اي يونيورسٽي ۾ "ايڪ دن سيل ڪا" جي عنوان سان بزنس فيسٽيول منعقد، يونيورسٽي جي شاگردن ۽ لوڪل بزنسز حصو ورتو سکر آءِ بي اي يونيورسٽي جي سينٽر فار انٽرپرينيول ليڊرشپ اينڊ انڪيوبيشن پاران يونيورسٽي ۾ "ايڪ دن سيل ڪا" جي عنوان سان ساليانو بزنس فيسٽيول منعقد ڪيو ويو بزنس فيسٽيول جو افتتاح /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

انشاءَالله مجاهدين هٿان يهودي فوجين کي شڪست ملندي : مولانا اسدالله ڀٽو

غزه جي ويڙهه ڪتن ۽ ٻلين جي حقن جي ڳالهه ڪرڻ واري مغرب جي چهري تان نقاب لاهي ڇڏيو آهي

آمريڪي پٺڀرائي ۾ يهودي دهشتگردي پوري انسانيت خلاف ۽ عالمي امن لاءِ خطرو آهي

فلسطينين جي نسل ڪشي کي 40 ڏينهن گذرڻ باوجود دنيا خاموش تماشائي بڻيل آهي

ڪراچي (اسٽاف رپورٽر) ملي يڪجهتي ڪونسل سنڌ جي صدر ۽ اڳوڻي ايم اين اي مولانا اسد الله ڀٽو چيو آهي ته فلسطين ۾ انسانيت خلاف ٿيندڙ سنگين ڏوهن تي دنيا نوٽيس وٺي، فلسطيني عوام جي نسل ڪشي کي چاليهه ڏينهن گذري چڪا آهن. پر انساني حقن جي ادارن سميت دنيا خاموش تماشائي بڻيل آهي. هاڻي ته يهودي دهشتگردي هٿان اسپتالون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

ڪراچي: اڳوڻو ايم اين اي اسدالله ڀٽو تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

خيرپور: رٽائرڊ ملازمن جو خزاني آفيس جي آفيسرن خلاف احتجاج پيرول هلائڻ جو مطالبو

خيرپور (رپورٽر) رٽائرڊ ملازمن جو خزاني آفيس جي آفيسرن خلاف احتجاج پيرول هلائڻ جو مطالبو. تفصيل موجب رٽائرڊ ايمپلائيز ۽ پينشنرن جي صدر فقير شفيع محمد سولنگي، جنرل سيڪريٽري سائين بخش ڪوراڻي، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري مير قمبر علي خان ٽالپر، پريس سيڪريٽري شيراز علي خان ۽ ٻين رٽائرڊ ملازمن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

جوهي جي ڳوٺ پٽ سليمان جي رهواسين پاران احتجاجي مظاهرو، نعريبازي

عالم خاتون، زبيده، ڪوڙو لنڊ، ظفر لنڊ ۽ ٻين جي اڳوائي ۾ سي آءِ اي پوليس دادو خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو

پوليس چڙهائي دوران جڏهن ڪانئن سبب پڇيوسين ته پوليس ڪجهه به ٻڌائڻ بغير ڪارروائي ڪئي : مظاهرين

معاملي جي جاچ ڪري بلاجواز ڪنيي گرفتار ڪيل پيرسن کي آزاد ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي

جوهي (رپورٽر) جوهي جي ڳوٺ پٽ سليمان جي رهواسي عورتن ۽ مردن عالم خاتون، زبيده، ڪوڙو لنڊ، ظفر لنڊ ۽ ٻين جي اڳوائي ۾ سي آءِ اي پوليس دادو خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو آهي، مظاهرين موجب سي آءِ اي دادو پوليس بلاجواز سندن ڳوٺ تي چڙهائي ڪري هراس ڦهلائڻ بعد هڪ پيرسن راوت لنڊ کي ڪنيي ڪئي وئي آهي. مظاهرين موجب پوليس چڙهائي دوران جڏهن ڪانئن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، دهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي ***

روزاني

سنڌيار

ايڊيٽر: اعجاز مهر

Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com

جمع 17 نومبر 2023ع

آر او پلانٽس جي تباهيءَ لاءِ ذميوار پبلڪ هيلٿ کاتو

ملڪ ۾ گورننس جي حالت بنهه خراب آهي. اها ان صوبي ۾ ته ويتر خراب آهي، جتي هڪ ئي جماعت جي 15 سالن تائين لڳاتار حڪمراني رهي آهي. توڙي جو ڪجهه ترقياتي ڪم ٿين به ٿا پر ڪجهه وقت کانپوءِ انهن اسڪيمن کان لاتعلقي اختيار ڪرڻ سبب اهي نه صرف تباهه پر عوام لاءِ بي لاپ پڻ بڻجي وڃن ٿيون. اهڙين ئي اسڪيمن ۾ ٿر جي ماڻهن کي پيئڻ جي پاڻي جي سهولت جي فراهميءَ لاءِ ڏنل آر او پلانٽس پڻ آهن. هونئن ته سڄي ٿر ۾ ڏنل آر او پلانٽس جي اڪثريت ته خراب ۽ ناڪاره بڻجي وئي آهي پر رڳو عمرڪوٽ ضلعي تي نگاهه وجهجي ته اتي به 65 آر او پلانٽس مان 42 پلانٽس پبلڪ هيلٿ کاتي عمرڪوٽ جي نااهلي ۽ لاتعلقي سبب ناڪاره بڻجي ويا آهن. پرويز مشرف ۽ ارباب رحيم جي دور يا وري ان کانپوءِ واري وقت ۾ عمرڪوٽ جي چئن تعلقن پٿورو، عمرڪوٽ، سامارو ۽ ڪنري ۾ لڳايل آر او پلانٽس تي مقرر 80 ڪچن ملازمن آپريٽرن ۽ چوڪيدارن کي حڪومت طرفان مقرر گهٽ ۾ گهٽ اجرت نه پري جي ڳالهه. فڪس ڪيل 18 هزار رپيا ماهوار اجرت به گذريل 13 مهينن کان ادا نه ڪئي وئي آهي، جنهنڪري انهن ملازمن جي گهرن ۾ فاقا آهن.

سنڌ ۾ عوام کي پيئڻ جو صاف پاڻي ميسر نه آهي. ٿر ان حوالي سان سڀ کان گهڻو متاثر آهي. پ پ پ حڪومت جي دور ۾ ٿر ۾ آر او پلانٽس لڳايا ويا. پر انهن مان اڪثر خراب هجڻ ڪري بي لاپ بڻيل آهن. آر او پلانٽس جي حوالي سان هڪ شڪايت اها رهي ته انهن مان گهڻا پلانٽ سفارشن تي ۽ سياسي بنيادن تي ڏنا ويا. جتي انهن پلانٽس جي شديد ضرورت هئي ۽ ماڻهن جي پيئڻ جي پاڻيءَ جو مسئلو شديد هو اتي نه مليا. ٻيو ته جيڪي ڪچا ملازم انهن جي سار سنڀال لاءِ رکيا ويا. انهن کي پگهارن جي ادائگي نه ٿيڻ جي ڪري اهي ڇڏي ويا. سنڌ جا حڪمران ۽ پ پ پ جي قيادت اهو فخر سان ٻڌائيندي آهي ته ايشيا جو وڏو آر او پلانٽ ٿر ۾ آهي. پر اهو ٻڌائڻ جي زحمت نه ڪئي ويندي آهي ته. سنڌن لاتعلقيءَ سبب اڪثر آر او پلانٽ ناڪارا ٿي چڪا آهن. ڪنهن علائقي کي ڪا اسڪيم ڏيڻ ئي ڪافي نه آهي. اصل ڳالهه اها آهي ته اها لاپائتي ڪيئن بڻائجي! جڏهن صرف هڪ ضلعي عمرڪوٽ ۾ آر او پلانٽس جي اها حالت آهي ته ٿر جي ٻين هنڌن تي ڪهڙي حالت هوندي، اهو سمجهڻ مشڪل نه آهي. صرف اسڪيم ڏيڻ ئي نه پر ان جي سار سنڀال به انتظامي ذميواري آهي. پبلڪ هيلٿ کاتو ان حوالي سان انتهائي نااهليءَ جو مظاهرو ڪندو رهيو آهي.

ٿر جي عوام کي پيئڻ جي مٺي ۽ صاف پاڻيءَ جي فراهميءَ لاءِ جيڪي آر او پلانٽس لڳايا ويا آهن. انهن تي به عوام جي ٽئڪسن جي ناڻي جا ڪروڙين روپيا خرچ ٿيا آهن. ايڏو وڏو نقصان ڪرڻ غفلت نه پر ڏوهه آهي. جڏهن آر او پلانٽس لڳايا ويا آهن ته انهن جي سار سنڀال لاءِ بجيٽ چو نٿي رکي وڃي؟ آر او پلانٽس هلائڻ ۽ سار سنڀال لاءِ جيڪي آپريٽر رکيا ويا. انهن جي ملازمت به پڪي نه هئي. ٻيو ته جڏهن 13 مهينن تائين انهن ملازمن کي پگهار ئي نه ملي ته اهي بيگار جهڙي اها نوڪري چو ڪندا؟ اهي مسڪين ملازم پگهارن لاءِ لڳاتار احتجاج ڪندا رهيا آهن پر اسان جي احتجاج پروف انتظاميا ۽ نئوڏ ڪامورن تي ان جو ڪو به اثر نٿو ٿئي! هڪ طرف ته ملازمن جي ٻچن کي فاقن تي رکڻ جو پاپ ڪيو ويو آهي ۽ ٻيو وري عوام کي پيئڻ جي پاڻيءَ جي سهولت کان محروم ڪرڻ جو مها پاپ ڪيو ويو آهي، جو ته ٿر ۾ پيئڻ جي پاڻيءَ جي ڪيڏي تڪليف آهي. اهو ڪو ٿر واسي ئي محسوس ڪري سگهي ٿو. اسان سنڌ جي منتظمين کي اهو چوڻ جي ضرورت ٿا محسوس ڪريون ته ٿر ۾ ناڪارا آر او پلانٽس جي فوري طور مرمت ڪرائي انهن کي فعال بڻائي ٿر جي عوام کي پيئڻ جي پاڻيءَ جي سهولت فراهم ڪئي وڃي. 13 مهينن کان پگهارن کان محروم ملازمن جي پگهارن جي ادائگيءَ کي يقيني بڻايو وڃي. ڪروڙين روپين جي نقصان لاءِ ذميوار پبلڪ هيلٿ کاتي جي ڪامورن کي قانون جي گرفت ۾ آندو وڃي.

ڳالهيون ڪندي ڪاڪ جون صليب تي لٽڪيل سنڌ ۽ اينڊڙ اليڪشن

نواز شاهه پاڏائي

توهان انگريزي فلم "ريوينٽ" ضرور ڏٺي هوندي. هي هڪ اهڙي فلم آهي، جنهن ۾ انسان جي جياپي جي جنگ، عزم ۽ حوصلي جي ڪهاڻي بيان ڪئي وئي آهي. هيرو جو ڪردار ٽائٽينڪ فلم واري ليوناردو ڊي ڪيپريو ادا ڪيو آهي. هن فلم ۾ هن تي هڪ رڇ حملو ڪندو آهي، جنهن ۾ هو مرٽينگ ٿي ويندو آهي. پوءِ سندس ساٿي به ڪيس مئل سمجهي ڇڏي ويندا آهن. اتان کان زندگي ۽ موت جي ڪشمڪش شروع ٿئي ٿي. هڪ سچي واقعي تي آڌاريل اها فلم ڪجهه وقت اڳ بزنس جي لحاظ کان دنيا ۾ نمبرون اينڊڙ فلم "اسٽار وارز" کي به باڪس آفس ۾ ماري وئي هئي. زنده رهڻ لاءِ انسان جيڪي جتن ڪري ٿو ان جي ڪمال ڪاريگري سان هن فلم ۾ نشاندهي ڪئي وئي آهي. فلم ۾ جڻ ته سنڌي ماڻهن جي موجوده حالتن جي عڪاسي ڪئي وئي آهي. اڄ سنڌي جياپي جي جنگ وڙهي رهيا آهن. اڄ جڏهن اليڪشن جي موسم جا پاڇا آسپاس پوڻ شروع ٿيا آهن. تڏهن اسين اهو چوڻ جي حق بجانب آهيون ته اسان جي نسلن جي خوابن کي طاق نيشان تي لٽڪائڻ جا ذميوار هن ملڪ جا "اصل تي وڏا" حڪمران آهن. اسان جي سياسي افق تي اڪثريتي اهڙن ماڻهن جو گهيرو آهي، جيڪي ضمير کان وانجهيل آهن جن کي ڏسي زوالي دور جي هڪ عرب شاعر صالح بن شريف جو هي شعر ذهن تي تري ايندو آهي:

يمزق لدهر حتما کل سيف حده
ان کان ذي يزن الغمد غمدان

(زمانو هر تلوار جي لوهه کي ٽڪرا ڪري ڇڏي، پلي اها تلوار يزن جي نهيل ڇو نه هجي ۽ پلي مياڻ مضبوطي ۾ غمدان جي چو نه هجي).

صد افسوس ته بحيثيت قوم اسان ڪڏهن به پنهنجي حڪومت جي هنن مستقل مڙهيل وزيرن، مشيرن، ايم پي ايز، ايم اين ايز کان اهو سوال ناهي ڪيو ته اوهان تاريخ جي ڇهري کي چو بگاڙي رهيا آهيو؟ هي لٽيل قافلي جهڙي عوام جي جان مال جي تحفظ جا پئسا، صحت، تعليم، روزگار جا پئسا، روڊن رستن، پلين، گهٽين، گندين نالين جي تعمير جا پئسا توهان جي عشرت ڪدن کي آباد ڪري رهيا آهن؟ هي جاگيردار، پوتار، وڏيرا جيڪي اقتدار جمع ٿي، "اسان کي حاڪميت جو آفاقي حق آهي" جا نعرا هڻن ٿا. انهن کي سمجهڻ لاءِ اسان کي پير علي محمد راشدي جو ڪتاب "اهي ڏينهن، اهي شينهن" پڙهڻو پوندو ان لاءِ اسان کي برٽرنڊ رسل جو ڪتاب History of western Philosophy ضرور پڙهڻو پوندو هن وقت وفاق سان يڪشمت ٿي سابقا حڪومت ڪوٽڙي کان هيٺ پاڻي جي رستا روڪ ڪري رهيل ڇڪو پاڻي جو به پنهنجي وڏيرن جي زمينن کي آباد ڪرڻ لاءِ نوان منصوبا عمل ۾ آندا. جن تي نگران حڪومت ۾ به ڪم ٿي رهيو آهي. ڪينجهر ڍنڍ مان ڪي فور، ڪي فائيو منصوبا جوڙي سڄي ٺٽي ضلعي کي ريگستان بڻايو ويو آهي. مٿان وري گهوڙاباري وٽ سنڌو درياهه تي سنڌ بئراج ناهڻ جا سانباهه ڪيا پيا وڃن. چاڻايل ايريا ۾ ليفٽ بئنڪ توڙي رائيٽ بئنڪ ۾ پاڻي پهچڻ لاءِ بئراجي نظام اڳ ۾ موجود آهي هڪ ته انڊس ريور سسٽم ۾ پاڻي جي پهچ يقيني بڻائي وڃي. اگوڻن بئراجن ۽ شاخن جي ري ماڊلنگ ٿئي ته سنڌ بئراج جهڙي هن نئين هجا جي ضرورت ئي ناهي. هي ڊرامو پنجاب سان هلندڙ پاڻي جي تاريخي تڪرارن جو رخ موڙي ڪوٽڙي جي منڊ ۽ پوچڙ جي ماڻهن کي ويڙهائڻ جي سازش آهي ۽ گڏوگڏ حڪمران ٽولي بيوروڪريسي ۽ ٻين قوتن جي ميگا ڪرپشن جو منصوبو آهي. ٻئي طرف سڄي ڪوهستاني پٽيءَ جون زمينون اگوٽي سنڌ حڪومت وڪٽي ڏارين حوالي ڪيون آهن. تئين طرف ٽرڪول مان پيدا ٿيندڙ بجلي فيصل آباد منتقل ڪئي وئي آهي. تيل گئس جا ساليانو ڪربين روپيا وفاق سان ملي پڳت ڪري حڪومت کائي وئي. روزگار جا دڳ بند، اسپتالون مقتل گاهه بڻيل، تعليم مڪمل بربادي جي ڪناري، انفراسٽرڪچر زبون حال، شهر ڳوٺ گندگي جا ڍير بڻيل، زهريلي پاڻي سبب ڪينسر، ٽي بي، چمڙيءَ جي خرابي، ڪاري ڪامڻ جهڙيون مهلڪ بيماريون آدم بوءِ آدم بوءِ ڪري رهيون آهن. سڄي سنڌ ڏوهارين کي سپرد ڪئي وئي آهي. ڏوهه به هڪ موذي مرض آهي، ان جي باري ۾ ٿوري ڳالهه ٻولهه ڪري ٿا وٺون.

سائنس انسان جو اڀياس ٻن طريقن سان ڪندي آهي. هڪ جسماني بناوت جو مطالعو جنهن کي ميڊيڪل سائنس چئبو آهي ۽ ٻيو انسان جي ذهن جو مطالعو جنهن کي علم نفسيات چيو وڃي ٿو نفسيات هڪ فطري سائنس (Natural) سائنس آهي، جنهن ۾ ذهني حقيقتن ۽ ڪيفيتن جو اڀياس انهيءَ لحاظ کان ڪيو ويندو آهي ته اهي حقيقتون ڪهڙيون آهن ۽ ان لحاظ کان ته انهن کي ڪيئن هئڻ گهرجي، اها ئي خاصيت آهي. جيڪا ان علم کي معياري علم (Normative) ۾ سجائپ ڪرائي ٿي. نفسيات سائنس جي حيثيت سان انسان جي رويي کي سمجهڻ، انهن کي ضابطو يا ڪنٽرول ڪرڻ ۽ انهن جي اڳڪٿي ۾ اسانجي مدد ڪندي آهي. انجو طريقيڪار تجربن تي مشتمل هوندو آهي.

ڏوهن جي نفسيات (Criminal Psychology) هي علم نفسيات جي هڪ شاخ آهي جنهن ۾ ڏوهاري (Criminal) ماڻهن جي ذهنيت جو اڀياس ڪيو ويندو آهي ۽ هن ۾ ڏوهه جي نوعيت ۽ انجي سبب ۽ انجي سزا جي باري ۾ مسئلن تي غور ڪيو ويندو آهي، جو ته معاشري ۾ ڏوهه اڄڪلهه به هڪ لعنت ۽ گناهه سمجهيو وڃي ٿو ۽ ان لاءِ سخت کان سخت سزا ڏيڻ انجو حل سمجهيو ويندو آهي پر حقيقت انجي ابتڙ آهي. هتي جديد علمي ادارن جا پڙهيل سياستدان به ڏوهارين جي پشت پناهي ڪري رهيا آهن. توهان جواهر لال نهرو جو پنهنجي ڌيءَ اندرا ڏانهن لکيل خطن جو ڪتاب پڙهيو آهي؟ جي ڪنهن وٽ نه هجي ته ڪوشش ڪري ڪيس ڪنهن ويجهي لائبريري مان متان ملي وڃي، ضرور پڙهجو.

هاڻ اچون ٿا سنڌي ماڻهن طرف.

* سنڌي اذيت سهڻ جا عادي ٿي ويا آهن ان بيماري کي چوندا آهن "خود اذيت پسندي". طبعي لحاظ سان پاڻ کي اذيت ڏيڻ، خاص طور جڏهن حالات تي وس نه هلي.

* ذهني لحاظ کان پريشاني ۾ مبتلا رهڻ جو عادي ٿي وڃڻ سنڌ ۾ اڪثريتي عوام ذهني اذيتن سان سرجاءِ ڪري جيئڻ جو عادي ٿي ويو آهي. ڪڏهن ڪڏهن جذبات جي انتها تي پهچي خودڪشي ڪرڻ، قبيلائي جهيڙا، پلاٽ، ڪارو ڪاري ۽ ڏوهه ڪرڻ به ان ڪيفيت جا مظهر آهن

تيل گئس قيمتي پٿر زراعت ساموندي بندرن جي دولت سان مالامال هوندي به جڏهن 72 سيڪڙو ماڻهو ٽي ويلا ماني نه کائي سگهن ته چا اهي ذهني طور نيم پاڳل نه ٿيندا؟ اڄ سنڌين جي اڪثريت جي ان حالت تي پهچڻ جي ذميوار رياست سان گڏ پيپلزپارٽي پڻ آهي. رياست ۽ پيپلزپارٽي گڏجي سنڌ کي اهڙي "گئس چيمبر" ۾ بدلائي ڇڏيو آهي، جتي ڪروڙين ماڻهو بوساتجي بوساتجي مري ويندا. اڄ سنڌين جو سڄ سوا نيزي تي آهي. غربت، افلاس، ڪسمپرسي، محتاجي، هيڻائي، دربدري، ذلت ۽ رسوائي، نسل ڪشي اهي سڀ پيانڪ روپ ڏسڻ چاهيو ٿا ته ڪاري چاڻ کان گڏوءَ تائين سنڌ اچي ڏسو توهان کان ماضي جا سوڊان، ايٿوپيا، ڪانگو ۽ بوسنيا وسري ويندا. سياسي ڪانڪوٺن، جاگيردارن ۽ ڪرمنل ڪامورا شاهي گڏجي ايتري تباهي آندي آهي، جو تاريخ اگر رخ موڙيو ڪو انقلاب برپا ٿيو ته اسين اهو ڪرڻ تي مجبور ٿينداسين. جيڪو ڪامريڊ چي گويرا ڪيوبا ۾ ڪيو هو مون کي ندامت آهي ته پ پ جي نوجوان قيادت اهڙين سنگين حالتن ۾ به ان پار وانگر ٿي لڳي، جيڪا جنگي جهازن جي بمباريءَ سان تباهه ٿيل شهر جي ويران بازار جي گهٽيءَ ۾ لاٿون راند کيڏي رهي هجي. اڄ ان سنڌ کي ريگستان بڻايو آهي. هنن کي ڏسي فراق جلال پوري جو شعر ياد ايندو اٿم:

تو ادِر اُدر کي نه بات کر، يه بتا که قافلا کيون لُٽا.
مجهي رهزنون سي گلانهين، تيري رهبري کا سوال هئي

سنڌ تي گذريل 15 سال وڏيرا سنڌ جا مغل بادشاهه بڻيل آهن. شاهي محلاتن ۾ هنن جي جنبشِ ابرو سان سڄ لهي ۽ ابري ٿو هو صرف اورنگزيب جهڙا ڪٺور بادشاهه آهن پر ڪاش منجهن ڪو بهادر شاهه ظفر جهڙو شاعر بادشاهه به هجي ها، جنهن آخر ۾ رڙ ڪري چيو هو ته. "الا به گز زمين به يار جي در تي نصيب نه ٿي". يا اڪبر جهڙو سيڪيولر بادشاهه. جنهن هندستان ۾ يڪجهتي پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پر هي رڳو جهانگير ۽ شهزادا سليم رهيا آهن. جيڪي زرق برق پوشاڪن پهرائڻ، بندوقن، گارڊن ۽ گاڏين جي قطار سان عوام کي خوف ۾ مبتلا رکندا رهيا آهن. ان ۾ ئي سنڌن جياپو آهي. چند ذهني غريب ڏوڪڙن جا بکيا سنڌن قصيده گوئي ڪن ٿا. اهي جاهل آهن. تڪل آهن. نوٽن تي نچندا آهن. ماڻهن جي گهٽائي هنن کان

ڪوڙهه جي مرض وانگر نفرت ڪري ٿي اسٽيبلشمنٽ جي حضوري ۽ ابي ڏاڏي کان خدمتن جي صلي طور وڏيرا ستر سالن کان مظلوم رعيت جي مٿان حاڪميت ڪري رهيا آهن. هنن ايتري دولت گڏ ڪئي آهي، جو هنن جا اينڊڙ ست نسل عياشين ۾ اڏائيندا ته به نه کٽندي. سنڌ دشمن بيوروڪريسي سان ملي پڳت ڪري عوام جي بجيٽ کائي اوڳرائي به نه ڏيڻ هنن جي خاص ادا آهي. سنڌ جي صحت، تعليم، روزگار جا پئسا ٻنا ڳيت جي ڳيهي ويا آهن. سنڌ جي تعميرنو، پاڻي، صفائي ۽ شهرن جي ڀلائي جا اربين روپيا ذاتي تجوزين ۾ پري رکيا اٿن. سنڌي ماڻي ڳيي جا محتاج آهن. هي پنهنجي محلاتن کي واشنگٽن ڊي سي ناهيو ويٺا آهن هي جيڪي آرامده طول وهاڻن تي زندگي گذارين ٿا. عوام جي اڪثريت بک، اوگهڙ ۽ ذلت جو شڪار آهي. حڪمرانن جي غضب حڪومت جي عجب ڪهاڻي ۾ ماڻهن وٽ اٽي لپ ناهي. هي روز قصر شاهي ۾ اعليٰ دشزنوش ڪن ٿا. بيت تي پٿر ٻڌي سمهن ٿا. هنن جا اربين روپين جي لاڳت سان ٺاهيل شاهي محل جي جو ٻاٿيڊن ڏسي ته چرڪي جئي ته اوهان هي هيترا وائٽ هائوس هتي نهرايا آهن. ايترا پئسا ڪهڙي ڪاروبار مان ڪمائجن ٿا ته آئون رٽائرمينٽ کان پوءِ سنڌ سرڪار ۾ صلاحڪار ٿيڻ پسند ڪندس.

سنڌ جي سنڌي حڪمرانن "مڪلي نامون"، "تحفتہ الڪرام" ناهن پڙهيا. هنن "سنڌ مذهبن جي ماءُ" ناهي پڙهيو هنن آغا سليم جو "اونداهي ڌرتي روشن هٿ" نظر مان ناهي ڪڍيو هنن سراج جو "مرڻ موسين آ" ۽ "تاريخ معصومي" ناهن پڙهيا. هنن پير حسام راشدي جو "هو ڏوٿي، هو ڏينهن" ڪڏهن ملاحظ ناهي ڪيو جيڪڏهن ڪن ها ته سمجهن ها ته سنڌ جو ماضي چا هو ته جاڻن ها ته حڪومت ڪيئن ڪبي آهي. هنن جي اندر مرزا عيسيٰ ترخان جو روح آهي. ان ڪري مخدوم نارِي جي علم جي روشني کان محروم آهن. توهان سمن جي صاحبي جي دور جو مطالعو ڪريو جام نظام دين سمون حاڪر هو پر سندس پاڻ لاءِ کپڻ جا کل به وڃا هئا. جتي هاڻ ابدي آرامي آهي، اتي کليل دربار لڳندي هئي ۽ ماڻهن جا ڏک ٻڌندو هو ۽ ان شخص هڪ يتيم ٻارڙي مبارڪ علي کي پاليو ۽ سياسي بصيرت جي ڪري سنڌ جو وزيراعظم بڻايو جيڪو نواب دولت دريا خان جي اسم گرامي سان اڄ به تاريخ جي آسمان تي چنڊ جيان چمڪات ڪري رهيو آهي. اقتدار اندو ٿيندو آهي. جيڪو پنهنجن پيارن جا لاش به کائي ويندو آهي. هندستان ۾ اورنگزيب پنهنجي پيءُ کي تخت ڪاڻ جيل ۾ وجهي، پنهنجي درويش صفت ڀاءُ دارا کي شهيد ڪرائي.

ان جي سسي ٽاله ۾ رکي والد کي موڪلي پر اڄ هندستان ۾ مغلن جو نالو نشان متجي ويو آهي. سرمد شهيد ۽ دارا ستارن جئين جرڪي رهيا آهن پوتارن کي به ياد رکڻ کپي ته توهان به سياڻي گمنام فاتحن وانگر متي جو اهڙو ڍير هوندا. جتي اينڊڙ پيڙهيون صرف عبرت حاصل ڪنديون. ان ڪري تاريخ کان ڊڄو. آئون حالتن جي نبض تي هٿ رکي چئي سگهان ٿو ته زوال توهان جي طرف تيزي سان وڌي رهيو آهي. شڪست توهان جي ڪنگرن کي ڪيرائڻ لاءِ آتي آهي. توهين ذلت جي کوهه ۾ ڪرڻ وارا آهيو اهو هٺ، اڊمبر، غرور، تڪبر، پروليس پروٽوڪول اوهان کي ڪيسن آڪسيجن ڏيندو؟ اوهان جو پور حساب قريب آهي، چو ته اوهان جي اقتدار جي لٽ انڌي وانگر هوا جي دوش تي هلي رهي آهي. هي تبديل ٿيل فضا ته صرف شروعات آهي. عوامي انقلاب تيار ٿي رهيو آهي. هي جنگ حق ۽ باطل جي جنگ آهي. جيڪا اوهان جي شڪست ۽ مظلوم عوام جي فتح تائين جاري رهندي اسين سمجهون ٿا ته اينڊڙ اليڪشن به ڍونگ آهي ان جا من پسند نتيجا نڪرندا. اصل واڳ ڏئين سنڌ تي هڪ ڀيرو ٻيهر ساڳين چهرن کي مڙهڻ جو فيصلو ڪري ڇڏيو آهي. هن ملڪ ۾ غيرجانبدار ۽ شفاف اليڪشن صرف خواب آهي. سگهارا ادارا اڳوات نتيجا طئه ڪن ٿا. اهڙي صورتحال ۾ ڪنهن محب وطن اميدوار، ڪنهن قوم پرست، وطن پرست ۽ حقيقي عوام دوست ماڻهوءَ جو ڪٽي اچڻ ناممڪن آهي. اليڪشن ايتري مهانگي آهي. جو مڊل ڪلاس جو شخص مقابلي جو تصور به نٿو ڪري سگهي پر هن موقعي تي وري به سنڌي ماڻهو ووٽ وڏيرن کي ڏيڻ جي بجاءِ ڪنهن هڏڏوکي اميدوار کي ڏين. چو ته جاڳائي لاءِ ڪوشش ڪرڻ وري به بهتر عمل آهي.

ڪُهي سو ڪَرَ لَهي، ڪوئي سو قَرِيبُ؛
اِها عادتَ سِکيو، هَر زَمان حبيبُ؛
تِنِجي سو طبيبُ، سوئي راحتَ رُوحَ جِي.

پي ٽي وي جو ڪلاسيڪل دور ۽ اڄڪلهه جا ڊراما

عبدالاحد گهنجو

اسان جي ملڪ پاڪستان ۾ ٽيلي ويزن جي شروعات سن 1964ع ۾ ٿي، شروع شروع ۾ اسان وٽ ٽي وي جو رنگ بليڪ اينڊ وائيٽ هيو بعد ۾ ڪجهه وقت گذرڻ کان پوءِ جئين ٽيڪنالاجي ترقي ڪئي تئين رنگين ڪلر جي ٽي وي به اسان جي ملڪ ۾ عام ٿيڻ لڳي. پر اها به حقيقت آهي انهيءَ دؤر ۾ ٽي وي صرف شهرن ۾ امير ماڻهن وٽ هوندي هئي ڳوٺن ۾ ته ورلي ماڻهن وٽ ٽي وي هوندي هئي ۽ ٻهراڙيءَ وارن علائقن ۾ ته حال اهو هوندو هيو جو ڪنهن ڪنهن گهر ۾ ٽي وي هوندي هئي ۽ جڏهن ڪو ڊرامو شروع ٿيندو هيو ته پوءِ سڄي ڳوٺ جا ماڻهو انهيءَ جي گهر ۾ هڪڙي جاءِ تي گڏ ٿيندا هئا ۽ گڏجي ويهي ڪري ڊرامو ڏسندا هئا. اصل ۾ ٽي وي آڻڻ جو مقصد اهو هيو ته ماڻهن کي انٽرٽينمنٽ ڏني وڃي ڄاڻ ڏني وڃي ۽ شعور ڏنو وڃي ۽ انهيءَ مقصد ۾ ٽي وي وارن کي اسان جي ملڪ ۾ ڀرپور ڪاميابي به ملي ۽ 1960 جي ڏهاڪي کان وٺي 1990ع جي ڏهاڪي تائين اسان جي ٽي وي ڊراما انڊسٽري ۽ فلم انڊسٽري جو سنهري دور ڳڻيو ويندو آهي هن دور ۾ اسان جي سڄي انڊسٽري کي وڏي پذيرائي ملي. اسان جو ملڪ جيڪو اسلام جي نالي تي ٺهيو آهي ۽ جنهن ۾ چئين صوبن جون مختلف ريتون رسمون ثقافت ۽ تهذيب پڻ آهي جيڪا اسان جي ملڪ جي سونهن ۾ چار چنڊ لڳائي ڇڏي ٿي. اسان جو ملڪ هڪ زرعي ملڪ به آهي جنهن جي 60٪ سيڪڙو آبادي ڳوٺن تي پڻ مشتمل آهي ۽ ان ڪري وڏ ۾ وڏ ٽي وي شهرن جي نصيبت ڳوٺن ۾ ڏني ويندي آهي شروع واري دور ۾ ته اسان جي ٽي وي تي سٺا ڊراما ڏيکاريا ويندا هئا جنهن سان نه صرف ماڻهو لطف اندوز ٿيندا هئا پر انهن کي اصلاح پڻ ملندي هئي ۽ ائين ئي ڪيترائي سماجي اخلاقي ثقافتي ۽ ديني پروگرام ڏيکاريا ويندا هئا جنهن سان ماڻهن ۾ سماجي ۽ مذهبي سجاڳي پڻ ايندي هئي ۽ اسان جي ملڪ ۾ ٽي وي وڏي شوق ۽ چاهه سان ڏٺي ويندي آهي چو ته پراڻي زماني کان وٺي اڄ ڏينهن تائين اسان جا ماڻهو ٽي وي جي پروگرامن ۽ ڊرامن جي ڪردارن مان جلدي متاثر ٿي ويندا آهن ۽ انهن کي فالو پڻ ڪرڻ لڳندا آهن اصل ۾ شروع واري دور جي ڊرامن ۾ ۽ اڄڪلهه جي ڊرامن ۾ زمين آسمان جو فرق آهي 1960ع کان وٺي 1990ع جي ڏهاڪي تائين جڏهن فقط هڪ پي ٽي وي چئنل هيو ته اسان جو اهو وقت سنهري ۽ ڪلاسيڪل دور هوندو هيو ۽ جڏهن 2000ع کان اسان جي ملڪ ۾ پيمرا جي شروعات ٿي ۽ اسان وٽ پرائيويٽ چئنلن عام جام ٿيڻ لڳا ته اسان جو سونهري دؤر ختم ٿي ويو ۽ اسان جديد دور ۾ به پوئتي پئجي ويا سين ۽ پنهنجو اصل ڊرامن جو ڪلاس وڃائي ويٺا سين. اسان جي پي ٽي وي جي پراڻي دور جي ڊرامن جو ڪلاس پوري دنيا ۾ مشهور هيو ۽ انهن ڊرامن کي هر جڳهه تي فالو پڻ ڪيو ويندو هيو جو انهن ڊرامن ۽ ڪردارن ۾ انٽرٽينمنٽ سان گڏ ماڻهن کي مثبت اصلاح پڻ ملندي هئي جنهن سان انهن جي ذاتي زندگيءَ ۾ به سٺو اثر پوندو هيو پر افسوس اڄڪلهه جي ڊرامن ۾ اهڙيون شيون گهٽ ڏسڻ ۾ ملن ٿيون اڄڪلهه جا ڊراما صرف گهريلو ويڙهه جهيڙ مغربي ۽ انڊين ڪلچر يا اسٽيٽس ۽ ڪلاس ڊفرينس تي ٺهڻ ٿا جنهن ۾ مرچ مسالو ۽ انٽرٽينمنٽ ته گهڻي ڀاڱي هوندي آهي پر افسوس ڪا اصلاح ايڏي ڏسڻ ۾ نه ملندي آهي جنهن سان اسان جي معاشري ۽ ملڪ ۾ ڪا مثبت تبديلي اچي سگهي. اڄڪلهه جو دؤر جديد ۽ الٽرا ماڊرن دور آهي ۽ اڄڪلهه جي جنريشن وڏيڪ تيز ۽ چست آهي انهن جي سوچ پراڻي دور جي ماڻهن کان ڪافي مختلف آهي اها جنريشن جديد دور جي طرز تي هلڻ پسند ڪري ٿي پر جيڪڏهن انهن کي ميڊيا ۽ سٺن ڊرامن ذريعي اصلاح ڪئي وڃي ته اهي زندگي ۾ اڃا وڌيڪ ترقي ڪري سگهندا. اسان جي ملڪ جي وڏي ۾ وڏي طاقت اسان جو پنهنجو مذهب اسلام آهي ۽ ان سان گڏوگڏ اسان جي ملڪ جو ڪلچر اسان جي لاءِ هڪ فخر جي ڳالهه آهي جيڪڏهن اسان پنهنجي ڪلچر ۽ دين کي پنهنجن ڊرامن ۾ سٺي نموني پروموٽ ڪيون ته شايد اسان پنهنجو پراڻو ڪلاسيڪل وقار ٻيهر واپس ماڻي سگهون ٿا

بقايا سنڌيار 01

منگي دادو شهر ۾ سيارو ايندي ئي رولو ڪتن جي آزار وڌڻ جي ڪري ڪتا مار مهم شروع ڪري شهر جي مختلف يوسين جي انسپيڪٽرن جي نگراني ۾ ٽيم 60 رولو ڪتا ماري ڪتا مار مهم جو آغاز ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا سنڌيار 02

اڪرام الحاج پير ڪرم الله عرف دلبر سائين ماتلي وارا، مولانا مفتي عبدالباسط صديقي خطيب جامع مسجد شاهجهان ٺٽو مولوي فضل الله جتگشاهي وارا، مولوي يامين جماري، حاجي رسول بخش بروهي عطاري، مفتي محمد شاڪر صديقي ۽ بين علماء اڪرامن وعظ ڪرڻ سميت نعت خوان گل منير عمراڻي، رياض احمد جاڪرو، محمد مشتاق منصبدار، محمد اويس جاڪرو جن نعت پڙهڻ جي سعادت ماڻي، ديني جلسي ۾ پ پ پ جي اڳوڻي ايم پي اي سيد رياض حسين شاهه شيرازي مهمان خاص طور شرڪت ڪرڻ سميت حاجي خير محمد بروهي، ميونسپل ڪميٽي ٺٽو جي چيئرمين ادا محمد ميمڻ، DFO فاريسٽ سجاول سيد مدد علي شاهه ڪاظمي، وڏيرو الهيبخش عرف بابر بروهي، ڊاڪٽر عبدالواحد بروهي، شڪيل احمد بروهي، حاجي غلام رسول عرف رسولي بروهي، شاهنواز بروهي، شاهجهان بروهي، سردار شاهد بروهي، صحافي محمد ايوب ملاح، يار محمد بروهي، امجد بروهي سميت سوين ماڻهن شرڪت ڪئي، ان موقعي تي علماء اڪرامن هڪ الله ۽ ان جي رسول حضرت محمد صلعم جي ڏسيل واٽ تي هلڻ جي تلقين ڪرڻ سميت 5 وقت نماز ادا ڪرڻ جي هدايت ڪندي اسرائيل توڙي پارٽ جي جارحيت جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي چيو ته فلسطين ۽ ڪشمير ۾ مسلمانن جو بيگناهه رت وهائي انهن کي شهيد ڪري مسلمانن جي نسل ڪشي ڪئي پئي وڃي، ۾ مسلمان ملڪ خبر ناهي ڇو خاموش ٿيل آهن، هنن مسلمان ملڪن تي زور ڀريو ته هو مسلمانن جي ڀرپور مدد ڪري انهن جي دشمنن کي منهن توڙ جواب ڏيئي مسلمانن جي ٿيندڙ نسل ڪشي کي روڪي ڪين تحفظ فراهم ڪرڻ سميت ملڪ مان مهانگائي، بيروزگاري، بدامني جو خاتمو آڻي عوام کي جيئڻ جو حق ڏنو وڃي، آخر ۾ لنگر نياز پڻ ڪرايو ويو، ديني جلسي جا انتظام انجمن نوجوانان بروهي برادري ڳوٺ وڏيرو حاجي نور محمد بروهي ضلعي ٺٽي پاران سنڀاليا ويا.

بقايا سنڌيار 03

حد جاتڻ واسو ۾ ساوند سندراڻي تڪرار تان سندراڻي ۽ ساوند ڌر جي هٿياربندن پاران هڪ ٻئي مٿان جديد هٿيارن سان فائرنگ ڪئي وئي هئي جنهن جو سرڪاري مدعيت ۾ آنڌل سندراڻي ٿاڻي تي سندراڻي ڌر جي گلڻ، حفيظ، غفار، صاحب، پيروز، هزارو، ٺڪر، شاٿو، بخت علي، شمشو، منان، رياض، خادم، سعيد، تنڌو، ۽ 22 نامعلوم جوابدارن مٿان ڪيس داخل ڪيو ويو جڏهن ته ساوند ڌر جي غلام مصطفيٰ، مولابخش، حاڪم علي، مياداد، الله داد، پيلو، پنهل، ميهوال، بهرام، سعيد، علي حسن، ۽ 18 نامعلوم جوابدارن مٿان ڪيس داخل ڪيو ويو ڪيس ۾ فائرنگ ڪري دهشت پکيڙڻ سميت سيون اي ٽي اي جا قلم پڻ شامل ڪيا ويا پوليس موجب گهوٽڪي ضلعي اندر ڪنهن کي به قانون هٿ ۾ کڻڻ نه ڏنو ويندو، جهيڙيندڙ ڌرين قانون جي پاسداري نه ڪئي ته انهن خلاف سخت ڪاروائي ڪئي ويندي.

بقايا سنڌيار 04

پاڻي ۾ ٻڏي ويا، ملازمن جو پگهارون نه خلاف احتجاج يارهين 11 ڏينهن به جاري مسلم ليگ ن جو ڊويزنل جنرل سيڪريٽري غلامسرور آرائين ۽ نادر جانديوب اڳواڻ بڪ هڙتالي ڪيمپ تي اچي ملازمن احتجاج جي حمايت ڪئي، ٽن مهينن کان پگهارون نه ملڻ ڪري ملازم سخت پريشان آهن. پگهارون نه ملڻ ڪري فاقا ڪٽي رهيا آهيون. ڪشن راجا، ساجدعلي ٽگڙ، نويد علي ٽگڙ، مولابخش شيخ پگهارون ملڻ تائين احتجاج جاري رهندو.

بقايا سنڌيار 05

مستوئي، ڪامريڊ فاروق سولنگي، فياض شيخ ۽ ٻين جي اير سيد چوڪ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو جتي اڳواڻن جو چوڻ هو ته ڪامريڊ مرڪ جان هڪ بهادر ناري هئي ڪين يقين آهي ته هو خودڪشي نٿي ڪري سگهي ۽ ڪامريڊ مرڪ جان جي قتلجي شفاف جاچ ڪرائي سندس ناحق خون سان انصاف ڪيو وڃي، سندن وڌيڪ چوڻ هو ته هڪ پاسي ڪامريڊ مرڪ جان کي قتل ڪيو ويو آهي ته ٻئي پاسي ڪامريڊ هاشم لغاري کي ڪيٽري عرصي کان گرفتار ڪري گم ڪيو ويو آهي جنهن جي پڻ آزادي جو مطالبو ڪيون ٿا. سندن چوڻ هو ته جلد کان جلد جستم ناي اڳواڻ ڪامريڊ مرڪ جان جي ناحق خون سان انصاف ۽ ڪامريڊ هاشم لغاري کي آزاد ڪيو وڃي نه ته ٻي صورت ۾ جستم سڄي سنڌ ۾ شٽر بند هڙتال جو اعلان ڪندي.

بقايا سنڌيار 06

ڊپارٽمينٽ جي زير زمين عمارتن جو ڪم دير سان جاري آهي، انهن عمارتن جي تعمير ۽ مرمت جا ٺيڪا من پسند ٺيڪيدارن کي ڏنا ويا هئا، اهي اسڪول ڊاهڻ کان پوءِ غائب آهن ۽ انهن عمارتن جي اڏاوت جو پيڙهه جو پٿر به نه رکيو ويو آهي، ڳوٺ ميوو خان ۾ هڪ اسڪول جي عمارت آهي جنهن کي ٺيڪيدار ڊاهي پٽ ڪيو پر ان ڏينهن کان وٺي غائب آهي ۽ عمارت جو ملبو به هٽايو ناهي ويو ۽ هن اسڪول ۾ پڙهندڙ شاگرد کليل آسمان هيٺ پڙهڻ تي مجبور آهن. علائقي واسين جي شڪايتن باوجود ضلعي انتظاميا ۽ اسڪول ايجوڪيشن ورڪس کاتي کو به نوٽيس نه ورتو آهي، هوڏانهن عبرت پاران رابطو ڪرڻ تي انتظاميا ان حوالي سان ڪو به موقف ڏيڻ کان انڪار ڪيو ويو جنهن تي سياسي، سماجي ۽ عوامي حلقن پاران ڳڻتي جو اظهار ڪيو ويو آهي.

بقايا سنڌيار 07

ڪري زندگي بچائڻ لاءِ اپيل ڪئي آهي. اڳتي علاج ناهي سگهيو، ڇاتي جي ڪينسر ۾ مبتلا ٿي بستري پيڙي ٿيل پيرسن عورت جمال خاتون جو پورهيت مڙس صالح محمد حيدري فقير گاڏي تي وڻ ٻوٽا کپائي مشڪل سان ٻچن جو پيٽ گذر ڪري ٿو، جنهن وٽ ايتري رقم ناهي جو هو پنهنجي گهرواري جو بهتر علاج ڪرائي سگهي، ڇاتي جي خطرناڪ ڪينسر واري بيماري ۾ مبتلا ضعيف العمر پوڙهي جمال خاتون نگران وزير اعليٰ سنڌ جسٽس مقبول باقر، صحت کاتي جي صوبائي وزير، سابق ايم پي اي حاجي علي حسن زرداري، سابق ايم پي اي جام اويس گهرام جوکيو گهارو ٽائون جي چيئرمين جام احسان جوکيو سميت سمورن وس وارن کي اپيل ڪئي آهي ته سندس علاج ۾ مدد ڪري سندس زندگي بچائي وڃي.

بقايا سنڌيار 08

حيدرآباد ۾ گذريل 2 ڏينهن مبينا خودڪشي سبب فوت ٿيل جستم ناري تحريڪ جي اڳوڻي چيف آرگنائيزر مرڪ جان پيرزادو جي ننڍي ڀيڻ امڙ ۽ پڻي مرڪ جي موت جو ذميوار سيف جتوئي نالي شخص کي قرار ڏئي ڇڏيو مرڪ جان جي ننڍي ڀيڻ مهڪ جان پيرزادو ميڊيا کي ٻڌايو ته مرڪ جي ڊيڪاريل ڊائري تمام گهڻو وقت اڳم جي آهي ڪراچي ۾ جشن لطيف پروگرام ۾ به سيف جتوئي مرڪ تي تشدد ڪيو هو جنهن بعد هن پروگرام ڪينسل ٿي ڪيو ۾ اسان ڪيس سمجهائي پروگرام ڪرڻ جو چيو جيئن غلط تاثر نه ٿئي سيف جتوئي مرڪ کي هر وقت فونن ڪري بليڪ ميل ڪندو رهندو هو سندس ڀيڻ ڪائنس هميشه ڳالهه رهي آهي ۾ مهينو اڳ سيف جتوئي جي دٻاءُ تي ڪين ڳوٺ ساجهند مرڪلي سمورن پاتين کان الڳ رهندي هئي مهڪ وڌيڪ چيو ته سيف جتوئي جي فون اچڻ کان پوءِ مرڪ اڪثر روئندي رهندي هئي ڪيس ڪيترائي ڀيرا تشدد به ڪيو ويندو هو پوليس کي سيف جتوئي کي فوري طور جانچ ۾ وٺڻ گهرجي ٻي صورت ۾ سنڌ دوست ڌرين سان گڏجي احتجاج ڪنداسين مهڪ وڌيڪ چيو ته سيف جتوئي ۽ مرڪ جي زال مڙس واري رشتي جي افواهن کي مڪمل طور رد ڪيان ٿي مرڪ جان کي غسل ڏيندڙ ڀڻي ٻڌايو ته مرڪ جو مشڪون ته پڳو آهي سندس جسم تي ڪو به زخم جو نشان نه هو ۾ خودڪشي وقت سندس پير بيڊ تي پيل هئا جنهن مان لڳي ٿو ته ڪيس قتل ڪري ٽنڪي سان ٽنگيو ويو آهي جڏهن ته ڪين اطلاع به سيف جتوئي جي طرفان مليو هو مرڪ جي امڙ ٻڌايو ته مون خود ڏٺو ته سندس نيائي تي سيف وحشاڻو تشدد ڪيو هو موت جو ذميوار

آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر هاءِ وي ڊويزن سانگهڙ

No.TC/G-55 1144 of 2023 Sanghar Dated: 15/11/2023

مهربند ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس

1. دلچسپي رکندڙ شخصن/ڪانٽريڪٽرز/ڪمپنيز/فرمن معياري واڪ دستاويز (SBDs) تي هيٺ ڄاڻايل ڪمن لاءِ SPP رول 2010 (هيل تائين ترميم ٿيل) مهربند ٽينڊر گهرائجن ٿا.

سيريل نمبر	ڪم جو نالو	ڪٿيل لاڳت	5% بڊ سيڪيورٽي CDR صرف	ٽينڊر في	تڪميل جو مدو
1	سانگهڙ ٽوري موري روڊ کان شهيد ميجر ثاقب باجوا روڊ جي اسپيشل ايم اينڊ آر ميل 0/3_0/0	11.000	550000	3000	06 مهينا

ٽينڊر جي اجراءُ/وصولي ۽ کولڻ جو پروگرام

سيريل نمبر	تفصيل	پهرين ڪوشش	ٻين ڪوشش
1	درخواستن جي رسيد ۽ ٽينڊرز جي جاري ڪرڻ جي آخري تاريخ هن اين آءِ ٽي جي اخبارن ۾ ڇپجڻ کان صبح 09:30 وڳي تائين	06.12.2023	21.12.2023
2	ٽينڊرز صبح جو 10:00 وڳي تائين واپس ورتا ويندا ۽ ساڳئي ڏينهن منجهند جو 11:00 وڳي کوليا ويندا.	06.12.2023	21.12.2023

2. واڪ دستاويزن جو مڪمل سيٽ هڪ دلچسپي رکندڙ اهل بولي ڏيندڙ طرفان خريد ڪري سگهجي ٿو هڪ لکت واري درخواست هيٺ ڏنل آفيس ۾ جمع ڪرائڻ تي ۽ هر ڪم جي لاءِ بيان ڪيل بولي جي قيمت / ٽينڊر فيس جي ادائگي تي NIT جي اشاعت جي تاريخ کان هڪ ڏينهن اڳ تائين افتتاح جي تاريخ

3. سڀني بڊز سان گڏ هجڻ ضروري آهي بڊ سيڪيورٽي / سوٽي رقم هر ڪم جي خلاف بيان ڪيل رقم ۾ ڪال ڊيپازٽ جي صورت ۾ ڪنهن به شيڊول بينڪ مان ايگزيڪيوٽو انجنيئر هاءِ ويز ڊويزن سانگهڙ جي ڳالهي تي مقرر ڪيل

4. موڪلن جي صورت ۾ يا هيڊ ڪوارٽر کان اندر سائن آئوٽ ٿيڻ جي صورت ۾، جمع ڪرائڻ ۽ اينڊڙ ڪم واري ڏينهن تي هوندو ۽ بوليون جمع ڪرائڻ لاءِ آخري حد تائين عزت جي اندر کوليون وينديون.

5. اهليت/ قابليت:-

(i) "پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل" سان صحيح رجسٽريشن (جون-2024 تائين) مناسب درجي ۾.

(ii) انڪم ٽيڪس ڊپارٽمينٽ سان رجسٽريشن NTN (سرٽيفڪيٽ) وفاقي بورڊ آف روينيو سان فعال حيثيت سان.

(iii) سنڌ روينيو بورڊ جو رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ، حڪومت سنڌ STN (سرٽيفڪيٽ).

(iv) گذريل ٽن (03) سالن جي ساليانو انڪم ٽيڪس موٽڻ

(v) ساڳئي نوعيت جي لسٽ ڏيکاريندي خرچ هيٺ ڏنل 03 سالن کان وٺي.

(vi) سامان جي مشينري ۽ ٽرانسپورٽ جا تفصيل مالڪ / ليز تي / فرم / ٺيڪيدار طرفان ڪرائي تي.

(vii) انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنيڪل اسٽاف جو بايو ڊيٽا فرم سان ڪم ڪري رهيو آهي.

6. مشروط ۽ ٽيليگرافڪ ٽينڊر قبول نه ڪيا ويندا.

7. 4.000 ملين کان گهٽ لاڳت واري ڪم جي صورت ۾ سيڪشن نمبر 5 (i) جون شرطون لاڳو نه ٿينديون.

8. خريداري جو طريقو (سنگل اسٽيج ون لفافي)

جمع ڪرائڻ، پهچ ڳالهه ۽ افتتاح ڪرڻ جي جاءِ هيٺ ڏنل جڳهه تي ٿيندي ۽ رابطو ڪريو:-

ايڊريس: آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر هاءِ ويز ڊويزن (ورڪس اينڊ سروسز ڊپارٽمينٽ اولڊ بوائز هاسٽل بلڊنگ نوابشاهه روڊ سانگهڙ

فون نمبر: 0235_542943، فيڪس: 0235_542943

اي ميل: xenhighwaysdivisionsanghar@gmail.com

9. شرط ۽ ضابطا.

اي. هيٺ ڏنل شرطن جي تحت درخواست رد ڪئي ويندي.

(i) ڪابه مشروط اليڪٽرانڪ ۽ ٽيليگرافڪ بڊس/ ٽينڊر قبول نه ڪيا ويندا.

(ii) گهربل رقم ۽ فارم جي بيڊ سيڪيورٽي سان گڏ نه آهن.

(iii) مقرر ڪيل تاريخ ۽ وقت کان پوءِ حاصل ڪيل بوليون.

بي. بولي جي صحيح مدت 90 ڏينهن.

سي. پروڪيورمينٽ اٿارٽي SPPRA رولز 2010 (تاريخ تائين تبديل ٿيل) جي مطابق ڪنهن به يا سڀني ٽينڊرز/بولين کي رد ڪرڻ جو حق محفوظ رکي ٿو

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ وي ڊويزن سانگهڙ

INF/KRY#4464/2023

پڙهندي سنڌ ته.... وڌندي سنڌ